

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **bezpieczeństwo narodowe**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Społeczna Akademia Nauk
w Łodzi, filia w Warszawie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **4-5 marca 2022 r.**

Warszawa, 2022

(rok opracowania raportu)

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	18
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	29
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	32
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	37
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	39
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	41
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	45
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	46
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	53
6. Załączniki:	54
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	54

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____	54
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych _____	59
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____	59
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	62
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	74
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	74
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	77

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Przemysław Osiewicz, członek PKA

członkowie:

1. dr Justyna Jurczak, ekspert PKA
2. dr hab. Marcin Jurgilewicz, ekspert PKA
3. Maciej Bień, ekspert PKA ds. studenckich
4. Łukasz Denys, ekspert PKA ds. pracodawców
5. mgr Łukasz Łukomski, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzonym w filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. W związku ze stanem epidemii, wizytacja została przeprowadzona przez zespół oceniający w formie zdalnej, tj. bez obecności członków zespołu oceniającego w uczelni. Bieżąca ocena stanowi drugą ocenę programową tego kierunku studiów. Pierwsza ocena programowa zakończyła się podjęciem przez Prezydium PKA w dniu 10 grudnia 2015 roku uchwały nr 969/2015 zawierającej ocenę pozytywną.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac egzaminacyjnych/etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, a także spotkań zdalnych przeprowadzonych z Władzami Uczelni i filii w Warszawie, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo narodowe	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Nauki o bezpieczeństwie	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	150 / 6 ECTS (od naboru 2021/2022)	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1) Bezpieczeństwo państwa 2) Zarządzanie kryzysowe i ratownictwo	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	0	47
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2400	1346
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	99	60
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	107	107
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	87	87

Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo narodowe	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia drugiego stopnia	

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{4,5}	Nauki o bezpieczeństwie	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	Brak	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1) Bezpieczeństwo państwa 2) Zarządzanie bezpieczeństwem państwa w stanach nadzwyczajnych	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	0	0
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁶	1609	939
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	62	37
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	69	69
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	47	47

⁴ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁷ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

⁷ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Spółeczna Akademia Nauk w Łodzi, filia w Warszawie prowadzi aktualnie kształcenie na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu akademickim. Niemniej jednak, przyjmując za punkt wyjścia określoną chronologię, logikę i wynikowość wskazanych treści kształcenia, ocenie w zakresie konstrukcji programu studiów poddano program studiów pierwszego i drugiego stopnia. Koncepcja i cele kształcenia – opisane przez Uczelnię w raporcie samooceny – właściwe dla kierunku bezpieczeństwo narodowe studia pierwszego i drugiego stopnia na profilu ogólnoakademickim są zgodne z Misją i Strategią Rozwoju SAN w Łodzi na lata 2017–2022, przyjętą przez Senat Uczelni dnia 20 września 2016 roku. W czasie wizytacji wyjaśniono, że treści te oryginalnie zawarte były w pierwszym brzmieniu programu studiów (2018 r.). Z uwagi na dynamikę zmian w środowisku bezpieczeństwa zasadnym jest uwzględnienie tych zapisów w treściach programowych. Również biorąc pod uwagę cykliczne przeglądy i modyfikacje programów studiów wydaje się, że takie rozwiązanie nie okaże się problematycznym, pozytywnie wpłynie natomiast na kompleksowy i pełny obraz kształcenia na opiniowanym kierunku.

Misją Uczelni jest kształcenie konkurencyjnych na krajowym i międzynarodowym rynku pracy i odpowiedzialnych społecznie profesjonalistów zdolnych sprostać wymaganiom XXI wieku, przygotowanych do aktywnego i twórczego udziału w rozwiązywaniu problemów społecznych o znacznej doniosłości oraz realizacja badań i projektów naukowych na najwyższym poziomie. W priorytetowych obszarach działalności Uczelni związanych z podnoszeniem jakości procesu kształcenia, poszerzaniem działalności naukowo-badawczej, umiędzynarodowieniem procesu dydaktycznego oraz kreowaniem dobrych relacji z otoczeniem biznesowym i sektorem publicznym wyznaczono osiem celów strategicznych, w tym m. in. doskonalenie oferty edukacyjnej, zapewnienie wysokiego poziomu merytorycznego i dydaktycznego kadry naukowo - dydaktycznej, w tym poprzez rozwijanie jej działalności naukowo-badawczej, umiędzynarodowienie i mobilność kadry naukowo – dydaktycznej i studentów jako podstawa profesjonalnego przygotowania do studentów do funkcjonowania w globalnej społeczności. W raporcie samooceny wskazuje się, że „podstawowe znaczenie w ramach realizacji tego kierunku kształcenia ma przygotowanie zarówno konkurencyjnych, jak i wrażliwych na problemy współczesnego świata oraz wartości ogólnoludzkie, a przede wszystkich na potrzeby otoczenia, odpowiedzialnych społecznie profesjonalistów, zdolnych sprostać wymaganiom rynku pracy i globalnej gospodarki XXI wieku, w tym wyzwaniom stawianym przed specjalistami w zakresie: bezpieczeństwa, obronności państwa, cywilnego zarządzania zagrożeniami i sytuacjami kryzysowymi, ochrony informacji niejawnych oraz zapewnienia bezpieczeństwa podmiotom gospodarczym”.

Ponadto, Uczelnia podkreśla elastyczność koncepcji kształcenia i jej dostosowywania do dynamicznie rozwijającego się rynku pracy i potrzeb otoczenia społeczno – gospodarczego. W raporcie samooceny wskazuje się, że „w poprzednich latach Uczelnia odpowiadając na potrzeby otoczenia w ramach studiów I stopnia oferowała trzy specjalności tj. zarządzanie kryzysowe, bezpieczeństwo militarne i obrona państwa oraz bezpieczeństwo informacji i danych osobowych. Aktualnie (...) studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe studiów I stopnia mają do wyboru dobrze osadzone w potrzebach rynku pracy dwie specjalności: zarządzanie kryzysowe i ratownictwo oraz bezpieczeństwo państwa”. Na

studiach drugiego stopnia dostępne są natomiast dwie specjalności: *bezpieczeństwo państwa* oraz *zarządzanie bezpieczeństwem państwa w sytuacjach nadzwyczajnych*.

Główne cele kształcenia uwzględniają nabycie przez studentów kompetencji przydatnych do życia w społeczeństwie, wyposażenie ich w kwalifikacje oczekiwane na rynku pracy, a także współdziałanie w rozwoju gospodarczym i cywilizacyjnym regionu poprzez kształcenie specjalistów w zakresie bezpieczeństwa państwa i jego organów, zorientowanych na potrzeby współczesnego rynku pracy. W raporcie samooceny wskazano, że „cel kształcenia, jakim jest przygotowanie absolwentów kierunku bezpieczeństwo narodowe do rozwijania drogi zawodowej, zarówno na stanowiskach badawczych jak i operacyjnych m.in.: w urzędach gminy, powiatu, województwa, centrach zarządzania kryzysowego, instytucjach służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne i powszechne państwa (m.in. Policja, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centra Zarządzania Kryzysowego, Straż Miejska, Straż Graniczna, czy też Straż Pożarna), jak również rozwoju wrażliwości na społeczne aspekty szeroko pojętej działalności obronnej, jak też kształtowanie kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej jest wyraźnie powiązany z przedstawionym zakresem badań naukowych”.

Zgodnie z celami strategicznymi, koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia uwzględnia: 1) prowadzenie działalności naukowo-badawczej ściśle skorelowanej z potrzebami rozwoju lokalnego i regionalnego i dyscypliną nauki o bezpieczeństwie, a także powiązanie kształcenia z badaniami naukowymi prowadzonymi w tej dyscyplinie, zapewniając przy tym zgodność oferty programowej z aktualnym stanem wiedzy i metodyką badań w tym zakresie; 2) umiędzynarodowienie procesu kształcenia poprzez udział studentów i kadry akademickiej w wymianie międzynarodowej, programach mobilności jak np. Erasmus+, współpracy naukowej i dydaktycznej z ośrodkami akademickimi Europy i świata, nabycie kompetencji językowych przez studentów na poziomie odpowiednio B2 i B2+; 3) przygotowanie absolwentów do wymogów rynku pracy poprzez kształtowanie umiejętności analityczno-organizacyjnych wspartych specjalistyczną wiedzą na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, związanych z zawodowym środowiskiem pracy współczesnego specjalisty w zakresie bezpieczeństwa narodowego.

Koncepcja i cele kształcenia na studiach pierwszego stopnia zakładają: 1) kształcenie specjalistów, których wiedza i znajomość zagadnień z obszaru bezpieczeństwa przygotowuje do pracy w administracji publicznej, siłach zbrojnych, Policji, straży pożarnej, innych służbach mundurowych, służbach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej i przemysłowej oraz w instytucjach państwa zajmujących się ochroną przed zagrożeniami zewnętrznymi i wewnętrznymi; 2) przekazanie kompleksowej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa, w zdobywaniu której za punkt wyjścia należy przyjąć wiedzę z zakresu dyscypliny nauki o bezpieczeństwie) oraz kształtowanie rozumienia podstaw teoretycznych wiedzy związanej z zagadnieniami współczesnego bezpieczeństwa państwa i jego organów, zarządzania kryzysowego, procesów społeczno-politycznych, umocowań prawnych związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym państwa oraz obronności państwa i bezpieczeństwa militarnego; 3) przygotowanie specjalistów do samodzielnej i zespołowej analizy problemów przy zastosowaniu właściwych pojęć teoretycznych oraz metod i narzędzi badawczych, pozwalających na rozwiązywanie złożonych i nietypowych problemów z zakresu bezpieczeństwa narodowego; 4) przygotowanie absolwentów do rozwijania kariery zawodowej w ramach realizacji własnej przedsiębiorczości, indywidualnej i zespołowej, wykorzystującej wiedzę z zakresu bezpieczeństwa i obronności.

Koncepcja i cele kształcenia na studiach drugiego stopnia uwzględniają natomiast 1) przekazanie pogłębionej, wyspecjalizowanej wiedzy z zakresu dyscypliny nauki o bezpieczeństwie; 2) przygotowanie absolwentów do podjęcia pracy w zakresie administrowania bezpieczeństwem, kierowania procesami bezpieczeństwa, w roli specjalistów i konsultantów ochrony danych, bezpieczeństwa informacyjnego, komunikowania masowego oraz zarządzania kryzysowego, a także działań operacyjnych, oraz struktury zależności między domenami bezpieczeństwa i komunikacji globalnej w warunkach złożoności i niepewności środowiska połączonych z umiejętnością doboru metod i narzędzi pracy; 3) kształtowanie poczucia misji i odpowiedzialności za bezpieczeństwo ludzi i mienia; 4) aktywnej postawy wobec problemów etycznych i społecznych działalności, oraz zaangażowania i poczucia osobistej odpowiedzialności za podejmowane decyzje w środowisku pracy i poza nim; 5) przygotowanie do podejmowania wyzwań badawczych i studiów III stopnia.

Ponadto, w raporcie samooceny wskazano, iż koncepcja kształcenia powstawała w wyniku szerokich konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Jako interesariuszy zewnętrznych wskazano tu szereg instytucji publicznych i prywatnych oraz szerokie spektrum podmiotów sektora bezpieczeństwa narodowego, z którymi Uczelnia współpracuje m. in. Policję, Siły Zbrojne RP, służby specjalne, Państwową Straż Pożarną, Straż Graniczną, Służbę Więzienną oraz organy administracji publicznej i podmioty gospodarcze zajmujące się bezpieczeństwem. Czynny udział w tworzeniu programów studiów, szczególnie w zakresie ustalenia specjalności kształcenia, brali przedstawiciele jednostek takich jak: Biuro Ochrony Rządu, Służba Ochrony Państwa, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, 23 Baza Lotnictwa Taktycznego, Nadwiślański Oddział Straży Granicznej, 6 Mazowiecka Brygada Obrony Terytorialnej, Komenda Stołeczna Policji, Ochotnicza Straż Pożarna, Urząd Miasta Stołecznego Warszawy, Konsalnet Security Sp. z o.o., 9 Łódzka Brygada Obrony Terytorialnej.

Działania mające na celu realizację celów strategicznych Uczelni dotyczących współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a więc zapewnienie zgodności koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe z potrzebami rynku pracy, podejmowane są w dwóch głównych nurtach. Pierwszy obejmuje działania związane ze stałym dostosowaniem programu studiów do oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego, poprzez stałą współpracę z firmami sektora bezpieczeństwa, a jednocześnie uwzględnienie w programie kształcenia współczesnych tendencji rozwojowych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Drugi zaś polega na udziale w procesie dydaktycznym osób łączących prowadzoną działalność naukową z dorobkiem eksperckim związanym z sektorem bezpieczeństwa narodowego otoczenia społeczno-gospodarczego. Interesariusze zewnętrzni i potencjalni pracodawcy potwierdzili w czasie spotkania

Koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych i współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie wykorzystania wiedzy do analizy i rozwiązywania problemów występujących w ramach bezpieczeństwa narodowego.

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w tej dyscyplinie oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno – gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy w obszarze bezpieczeństwa państwa.

Z uwagi na fakt, iż koncepcja i cele kształcenia nie zostały opisane w obowiązujących aktualnie programach studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe, rekomenduje się uzupełnienie programów studiów w tym zakresie. Zasadnym jest również wzbogacenie treści o opis sylwetki absolwenta tego kierunku studiów. Takie rozwiązanie niewątpliwie wpłynie na pozytywny, całościowy obraz kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe, pozostając jednocześnie w bezpośrednim

związku ze wskazanymi opisami kierunkowych efektów uczenia się w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Opisy kierunkowych efektów uczenia się wprowadzone zostały uchwałą nr 05/2019 Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi z dnia 11 czerwca 2019 r. w sprawie przyporządkowania kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe prowadzonego w Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi do dyscyplin naukowych oraz modyfikacji efektów uczenia się.

Absolwent studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe o profilu ogólnoakademickim jest przygotowany do prowadzenia badań, posiada również wiedzę z zakresu bezpieczeństwa *sensu largo*. Rozumie przyczyny i skutki procesów społeczno-politycznych oraz umocowań prawnych związanych z bezpieczeństwem państwa i zaznajomiony jest z problematyką obronności państwa w sposób kompleksowy, pozwalający na samodzielną diagnozę wrażliwych kwestii i znajdowania ich rozwiązań. Korzystając z wiedzy teoretycznej i umiejętności analitycznych jest przygotowany do oceny zjawisk i procesów wynikające z przyczyn społecznych, ekonomicznych, politycznych i prawnych mających związek z bezpieczeństwem narodowym. Specjalista z zakresu bezpieczeństwa narodowego posiada umiejętności komunikacyjne pozwalające mu efektywnie współpracować w ramach prac zespołowych, podejmować działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, przy jednoczesnym planowaniu własnego rozwoju osobistego i zawodowego.

Efekty uczenia się uwzględniają aktualny stan wiedzy z zakresu dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, do których został przyporządkowany kierunek bezpieczeństwo narodowe, a także są zgodne z zakresem prowadzonych na Uczelni badań naukowych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności uwzględniają przygotowanie studentów do udziału w badaniach naukowych, umiejętności analityczne oraz odpowiednie umiejętności językowe – na studiach pierwszego stopnia na poziomie B2, a na studiach drugiego stopnia na poziomie B2+, a także kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej, jak też przydatne na krajowym i międzynarodowym rynku pracy. Koncepcja kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim uwzględnia wyposażenie absolwenta w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, w tym w szczególności z zakresu bezpieczeństwa państwa, obronności, zarządzania kryzysowego w administracji publicznej i podmiotach gospodarczych, a także administrowania i kierowania procesami bezpieczeństwa w administracji państwowej i samorządowej.

Absolwent studiów pierwszego stopnia: 1) zdobędzie wiedzę o metodach i narzędziach analizy, selekcji i oceny informacji dotyczących bezpieczeństwa narodowego, a także o narzędziach analizy zjawisk i procesów wynikających z przyczyn społecznych, ekonomicznych, politycznych i prawnych mających związek z bezpieczeństwem narodowym; 2) nabędzie umiejętności korzystania z wiedzy teoretycznej z zakresu nauk o bezpieczeństwie niezbędnych do: formułowania i analizy problemów badawczych pozwalających na rozwiązywanie złożonych i nietypowych problemów z zakresu bezpieczeństwa narodowego; oceny zmian i skutków procesów zachodzących w strukturach organizacji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo narodowe; podejmowania działań profesjonalnych z zakresu bezpieczeństwa narodowego i przewidywania ich następstw, do analizowania, i realizowania zadań organów administracji publicznej i odpowiednich instytucji w sytuacjach i warunkach kryzysowych; a także umiejętności aktywnego uczestniczenia w procesach decyzyjnych oraz w tworzeniu i realizacji złożonych przedsięwzięć w środowisku pracy; jasnego i jednoznacznego przedstawiania i konsultowania, w gronie specjalistów, swoich wniosków oraz teoretycznych i praktycznych przesłanek, które stanowią ich podstawę; jak również umiejętność planowania swojego rozwoju zawodowego; 3) a także będzie gotów do rozwijania kompetencji społecznych związanych

z uznawaniem roli wiedzy w zawodowej działalności i gotowością do korzystania z opinii doświadczonych ekspertów i praktyków zawodowych, a także profesjonalnego zachowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz ugruntowania poczucia odpowiedzialności w zakresie wypełniania zobowiązań wynikających z wyznaczonych ról społecznych i organizacyjnych.

Opisy efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na studiach pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji odpowiednio dla poziomu 6 zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. 2020.226. t. j.) oraz charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6 określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018 poz. 2218). Przykładowo:

1. K1P_W03: zna w zaawansowanym stopniu podział władzy w państwie oraz zadania i zasady funkcjonowania organów państwa, w tym usytuowanie i rolę administracji publicznej odpowiedzialnej za bezpieczeństwo narodowe;
2. K1P_W06: zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i ich wpływ na bezpieczeństwo narodowe. Posiada wiedzę o roli człowieka w życiu społecznym oraz koncepcjach ochrony praw człowieka;
3. K1P_U02: potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, formułować i rozwiązywać wybrane problemy badawcze z zakresu bezpieczeństwa narodowego przeprowadzając analizę na podstawie odpowiednich źródeł informacji;
4. K1P_U07: potrafi używając specjalistycznej terminologii porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny przy użyciu różnych technik komunikacyjnych ze specjalistami w zakresie bezpieczeństwa narodowego, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów;
5. K1P_U10: potrafi planować i organizować pracę zespołową i indywidualną pozwalającą na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych z zakresu bezpieczeństwa narodowego;
6. K1P_U14: potrafi samodzielnie planować własny rozwój i uczenie się przez całe życie;
7. K1P_K02: jest gotów do uznawania roli wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych z zakresu bezpieczeństwa narodowego a w przypadku problemów trudnych do zasięgnięcia opinii ekspertów;
8. K1P_K03: jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych oraz aktywnego współorganizowania działalności w różnych środowiskach społecznych, organizacjach i instytucjach realizujących działania związane z bezpieczeństwem;
9. K1P_K06: jest przygotowany do pracy w instytucjach związanych z bezpieczeństwem narodowym i do zachowania tradycji zawodu w obszarze bezpieczeństwa narodowego.

Opisy efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim są zgodne z dyscypliną nauki o bezpieczeństwie oraz odpowiadają profilowi ogólnoakademickiemu. Sformułowano 15 kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 14 efektów w zakresie umiejętności i 7 efektów zaś w zakresie kompetencji społecznych. Absolwent studiów drugiego stopnia: 1) zdobędzie wiedzę z zakresu bezpieczeństwa narodowego, w tym w szczególności w obszarze cyberbezpieczeństwa; oraz wiedzę specjalistyczną w zakresie wybranych zagadnień związanych ze studiowaną specjalnością; 2) nabędzie umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy z różnych zakresów dyscypliny nauki o bezpieczeństwie i integrowania jej w celu dokonywania kompleksowej diagnozy sytuacji oraz tworzenia innowacyjnych rozwiązań

problemów bezpieczeństwa narodowego, a także rozwijania umiejętności abstrakcyjnego myślenia i krytycznego rozumienia wiedzy, umożliwiającej diagnozowanie, krytyczną ocenę złożonych i nietypowych problemów z zakresu bezpieczeństwa narodowego przeprowadzając analizę na podstawie odpowiednich źródeł informacji; nabyte umiejętności kierowania pracą zespołową, w tym mediacji i przekonywania do współdziałania w imię osiągnięcia wspólnych celów, a także rozwijania umiejętności związanych ze zdolnością samodzielnego ustawicznego uczenia się, pozwalającą planować i realizować swój rozwój i ukierunkowywanie innych w tym zakresie, jak również rozwijania umiejętności związanych z formułowaniem i rozwiązywaniem wybranych problemów badawczych, udziałem w badaniach naukowych, projektach badawczych przy wykorzystaniu różnorodnych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych; 3) będzie gotów do rozwijania kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, a więc gotowości do uznawania roli wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych, do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, a także przygotowania do aktywnego wypełniania zobowiązań społecznych, podejmowania wyzwań, inicjowania i organizowania działań profesjonalnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego.

Opisy efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na studiach drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji odpowiednio dla poziomu 6 zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. 2020.226. t. j.) oraz charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 7 określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018 poz. 2218). Przykładowo:

10. K2P_W01: w pogłębionym stopniu zna wybrane teorie naukowe oraz metodologię badań bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego;
11. K2P_W13: zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i rozumie przyczyny współczesnych konfliktów i wojen;
12. K2P_U04: potrafi z wykorzystaniem posiadanej wiedzy formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu bezpieczeństwa narodowego i europejskiego i przeprowadzić odpowiednie procedury decyzyjne, w tym w procesie zarządzania kryzysowego w skali globalnej, regionalnej, narodowej i lokalnej;
13. K2P_U11: potrafi prowadzić debatę dotyczącą problemów bezpieczeństwa oraz zarządzania kryzysowego;
14. K2P_U13: potrafi współpracować z innymi osobami w ramach prac zespołowych, angażować się we współpracę i podejmować wiodącą rolę w zespołach pracujących nad rozwiązaniem problemów z obszaru bezpieczeństwa narodowego;
15. K2P_U14: potrafi samodzielnie zaplanować własny rozwój i realizować uczenie się przez całe życie uwzględniając w tym doskonalenia swojej wiedzy i umiejętności z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz inspirować i organizować proces uczenia się innych osób
16. K2P_K01: jest gotów do krytycznej oceny wiedzy oraz odbieranych informacji z zakresu bezpieczeństwa narodowego;
17. K2P_K04: jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, inicjowania działań na rzecz środowiska społecznego, w tym aktywnego uczestnictwa w organizacjach i instytucjach realizujących zadania związane z bezpieczeństwem narodowym i międzynarodowym;

18. K2P_K09: jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w zakresie bezpieczeństwa narodowego przestrzegając zasad etyki oraz uwzględniając zmieniające się potrzeby społeczne.

Opisy efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim są zgodne z celami kształcenia oraz dyscypliną nauki o bezpieczeństwie. Sformułowano 16 kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 15 efektów w zakresie umiejętności i 9 efektów w zakresie kompetencji społecznych.

Charakterystyki drugiego stopnia, stanowiące uszczegółowienie charakterystyk uniwersalnych, uwzględniają głębię, zakresu i kontekstu wiedzy, złożoności umiejętności oraz autonomiczność kompetencji społecznych absolwentów posiadających kwalifikacje odpowiednio na poziomie 6 i 7 PRK. Opisy kierunkowych efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uwzględniają charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji odpowiednio dla poziomu 6 i 7 określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018 poz. 2218). Ponadto, opracowano również „efekty przedmiotowe”, które stanowią uszczegółowienie efektów kierunkowych (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych). Spójność i relacje między efektami przedmiotowymi i kierunkowymi oraz charakterystykami drugiego stopnia ilustruje macierz efektów uczenia się, a także sylabusy zajęć. Efekty kierunkowe są uzyskiwane w ramach efektów przedmiotowych przewidzianych w programie kształcenia. Przykładowo:

na studiach pierwszego stopnia:

1. kierunkowy efekt uczenia się z zakresu wiedzy K1P_W02 (zna w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi w zakresie dyscypliny naukowej nauki o bezpieczeństwie właściwe dla kierunku bezpieczeństwo narodowe) znajduje rozwinięcie w efektach przedmiotowych zajęć takich jak:
 - o *Współczesne systemy polityczne* w kategorii wiedzy P_W01 (zna w zaawansowanym stopniu systemy polityczne i ich klasyfikacje oraz zasady konstytucyjno-prawne współczesnych państw demokratycznych);
 - o *Teoria bezpieczeństwa* w kategorii wiedzy P_W01 (student w zaawansowanym stopniu zna miejsce nauk o bezpieczeństwie w systemie nauk. Zna terminy i pojęcia teoretyczne z zakresu bezpieczeństwa narodowego);
 - o *Ochrona i obrona narodowa* w kategorii wiedzy P_W01 (student zna w zaawansowanym stopniu definicje pojęć i kategorii ochrony i obrony, zna siły i środki przeznaczone na realizację ochrony, i obrony narodowej. Rozumie zasady polityki i strategii ochrony i obrony narodowej oraz warunki i wymogi ich realizacji);
 - o *Międzynarodowe stosunki polityczne* w kategorii wiedzy P_W01 (zna w zaawansowanym stopniu pojęcia i kategorie stosunków międzynarodowych.);
 - o *Wybrane aspekty bezpieczeństwa społecznego* w kategorii wiedzy P_W02 (zna w zaawansowanym stopniu relacje pomiędzy bezpieczeństwem społecznym a bezpieczeństwem narodowym i polityką społeczną oraz scharakteryzować zagrożenia dla bezpieczeństwa społecznego.);
2. kierunkowy efekt uczenia się z zakresu umiejętności K1P_U02 (potrafi, wykorzystując posiadaną wiedzę, formułować i rozwiązywać wybrane problemy badawcze z zakresu

bezpieczeństwa narodowego przeprowadzając analizę na podstawie odpowiednich źródeł informacji) znajduje rozwinięcie w efektach przedmiotowych zajęć takich jak:

- o *Teoria bezpieczeństwa* w kategorii umiejętności P_U02 (student analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów bezpieczeństwa i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania, posługuje się normami, regułami i zasadami pozwalającymi opisywać struktury systemu politycznego i bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego, występujących w nich prawidłowościach, jak również procesach w nich i między nimi zachodzących);
 - o *Bezpieczeństwo europejskie i euroatlantyckie* w kategorii umiejętności P_U02 (student potrafi analizować zagrożenia, wyzwania i szanse mające wpływ na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe w obszarze euroatlantyckim oraz krytycznie ocenić skuteczność i przydatność zdobytej wiedzy);
 - o *System bezpieczeństwa narodowego* w kategorii umiejętności P_U02 (potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych oraz charakteryzujących narodowe środowisko bezpieczeństwa, w tym ich dynamikę oraz najistotniejsze elementy. Potrafi diagnozować i prognozować procesy i zjawiska w zakresie bezpieczeństwa oraz generować rozwiązania konkretnych problemów w zakresie bezpieczeństwa);
 - o *Logistyka w sytuacjach kryzysowych* w kategorii umiejętności P_U02 (analizuje przykładowe rozwiązania konkretnych problemów logistycznych i proponuje w tym zakresie odpowiednie wymagania);
 - o *Bezpieczeństwo przedsiębiorstw i wywiad gospodarczy* w kategorii umiejętności P_U03 (potrafi rozwiązywać problemy i wykonywać zadania związane z organizacją bezpieczeństwa w przedsiębiorstwie);
 - o *Służby mundurowe w systemie bezpieczeństwa państwa* w kategorii umiejętności P_U03 (analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów bezpieczeństwa i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania);
 - o *Infrastruktura krytyczna państwa* w kategorii umiejętności P_U02 (student analizuje proponowane rozwiązania konkretnych problemów bezpieczeństwa i wskazuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania);
3. efekt uczenia się określony dla kierunku z zakresu kompetencji społecznych K1P_K04 (ma poczucie misji i odpowiedzialności za bezpieczeństwo ludzi i mienia i jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego) znajduje rozwinięcie w efektach przedmiotowych zajęć takich jak:
- o *Zarządzanie zasobami ludzkimi w zarządzaniu kryzysowym* w kategorii kompetencji społecznych P_K01 (uświadomienie znaczenia kapitału ludzkiego i czynników społeczno-psychologicznych w zarządzaniu kryzysowym);
 - o *Ochrona ludności i obrona cywilna* w kategorii kompetencji społecznych P_K01 (jest świadomy swojej powinności jako obywatela RP w zakresie obrony cywilnej, ciągłej konieczności uaktualniania swojej wiedzy, zachowuje krytycyzm i skłonność do weryfikowania pozyskiwanych informacji);
 - o *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych* w kategorii kompetencji społecznych P_K01 (docenia znaczenie nauk o bezpieczeństwie w oddziaływaniu na bezpieczeństwo obywateli i państwa, ma poczucie misji i odpowiedzialności za bezpieczeństwo ludzi i mienia);

- o *Przestępczość gospodarcza i zorganizowana* w kategorii kompetencji społecznych P_K01 (student jest gotów do odpowiedzialności za pracę własną uwzględniając negatywne skutki społeczne i zagrożenia ekonomiczne dla społeczeństwa i państwa płynące z niewłaściwego zaangażowania państwa w zapobieganie i zwalczanie przestępczości zorganizowanej i gospodarczej).

na studiach drugiego stopnia:

1. kierunkowy efekt uczenia się z zakresu wiedzy K2P_W09 (zna uwarunkowania prawne, organizacyjne ekonomiczne, etyczne, społeczne, dotyczącą systemów norm działalności zawodowej w zakresie bezpieczeństwa państwa) znajduje rozwinięcie w efektach przedmiotowych zajęć takich jak:
 - o *Zagrożenia bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych* w kategorii wiedzy P_W02 (ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o normach i regułach organizujących określone struktury i instytucje systemu bezpieczeństwa);
 - o *Komunikacja interpersonalna w zarządzaniu kryzysowym* w kategorii wiedzy P_W01 (posiada pogłębioną wiedzę umożliwiającą zarządzanie strukturami bezpieczeństwa narodowego w podmiotach państwowych czy prywatnych w zakresie komunikacji interpersonalnej);
 - o *Społeczne uwarunkowania bezpieczeństwa* w kategorii wiedzy P_W01 (ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk oraz procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa);
 - o *Międzynarodowe stosunki ekonomiczne* w kategorii wiedzy P_W02 (rozumie w pogłębionym stopniu mechanizmy ekonomiczne działające w sferze stosunków międzynarodowych w wymiarze regionalnym i globalnym);
 - o *Zarządzanie kryzysowe z zastosowaniem gier symulacyjnych* w kategorii wiedzy P_W01 (posiada pogłębioną wiedzę w zakresie zespołowego rozwiązywania problemów zarządzania sytuacjami);
2. kierunkowy efekt uczenia się z zakresu umiejętności K2P_U04 (potrafi z wykorzystaniem posiadanej wiedzy formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu bezpieczeństwa narodowego i europejskiego i przeprowadzić odpowiednie procedury decyzyjne, w tym w procesie zarządzania kryzysowego w skali globalnej, regionalnej, narodowej i lokalnej) znajduje rozwinięcie w efektach przedmiotowych zajęć takich jak:
 - o *Bezpieczeństwo militarne RP* w kategorii umiejętności P_U01 (posiada umiejętność redagowania komunikatów i informacji w zakresie spraw bezpieczeństwa);
 - o *Regionalizacja i instytucjonalizacja bezpieczeństwa* w kategorii umiejętności P_U01 (analizuje przyczyny i przebieg procesów oddziałujących na bezpieczeństwo w wymiarze regionalnym i globalnym);
 - o *Zarządzanie logistyką w sytuacjach kryzysowych* w kategorii umiejętności P_U02 (potrafi dokonywać kalkulacji zapotrzebowania w zakresie zaopatrywania w zarządzaniu kryzysowym);
 - o *Kryzys i zagrożenia dla bezpieczeństwa UE* w kategorii umiejętności P_U02 (ma umiejętności rozumienia analizowania i oceny sytuacji kryzysowych w UE i potrafi tworzyć wypowiedzi na ten temat);
 - o *Antyterroryzm w systemie bezpieczeństwa państwa* w kategorii umiejętności P_U03 (potrafi analizować działania podejmowane przez odpowiedzialne podmioty w związku z zaistnieniem zdarzenia o charakterze terrorystycznym);

- o *Sily zbrojne, Policja, PSP w zwalczaniu zagrożeń i wyzwań* w kategorii umiejętności P_U01 (posiada umiejętność planowania sił i środków w przypadku zaistnienia zdarzeń kryzysowych);
 - o *Sily zbrojne w sytuacjach kryzysowych* w kategorii umiejętności P_U02 (potrafi dokonać analizy i oceny możliwości użycia poszczególnych rodzajów sił zbrojnych w sytuacjach kryzysowych);
3. efekt uczenia się określony dla kierunku z zakresu kompetencji społecznych K2P_K02 (jest gotów do uznawania roli wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych z zakresu bezpieczeństwa narodowego szczególnie w sytuacjach kryzysowych) znajduje rozwinięcie w efektach przedmiotowych zajęć takich jak:
- o *Prognozowanie i symulacja zagrożeń* w kategorii kompetencji społecznych P_K02 (jest gotów do uznawania roli rozumienia zapisów zawartych w strategii i oceny ich aktualności);
 - o *Profilaktyka i prewencja problemów społecznych* w kategorii kompetencji społecznych P_K02 (docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych);
 - o *Antyterrorizm w systemie bezpieczeństwa państwa* w kategorii kompetencji społecznych P_K01 (ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumie potrzebę stałego samokształcenia z zakresu przeciwdziałania terroryzmowi);
 - o *Prawne podstawy funkcjonowania państwa w stanach nadzwyczajnych* w kategorii kompetencji społecznych P_K01 (docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym).

Opisy kierunkowych efektów uczenia się na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim w zakresie umiejętności uwzględniają zdolność do komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 i B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego:

1. K1P_U13: ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (studia I stopnia);
2. K2P_U08: potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią w zakresie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego (studia II stopnia).

Przyjęte dla kierunku bezpieczeństwo narodowe efekty uczenia się zostały sformułowane z zastosowaniem terminologii typowej dla języka dyscypliny nauki o bezpieczeństwie i w sposób trafny i zrozumiały, dzięki czemu są sprawdzalne i weryfikowalne przy zastosowaniu narzędzi i procedur przewidzianych w ramach Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Ponadto, szczegółowe sformułowanie efektów przedmiotowych określające zakres wiedzy, złożoność nabytych umiejętności i kompetencji społecznych przez absolwenta studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu praktycznym umożliwia stworzenie systemu weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.

Ponadto, koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zgodnie decyzją Rektora Społecznej Akademii Nauk w Łodzi, dokonano zmiany formy prowadzenia zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia – do dnia 20.02.2022 roku zajęcia realizowane były z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁸(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia na profilu ogólnoakademickim są zgodne z Misją i Strategią Rozwoju SAN w Łodzi na lata 2017–2022 i mieszczą się w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Cele kształcenia powiązane są z działalnością naukową prowadzoną na Uczelni w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, a także zorientowane są na potrzeby otoczenia społeczno – gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim i wpisują się w dyscyplinę nauki o bezpieczeństwie. Opisy kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji odpowiednio dla poziomu 6 i 7 zgodnie z ustawą z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. 2020.226. t. j.) oraz charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6 i 7 określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. 2018 poz. 2218).

W zbiorze efektów uczenia się uwzględniono efekty związane z wiedzą, umiejętnościami oraz kompetencjami niezbędnymi do przygotowania absolwenta do praktycznego zastosowania wiedzy ogólnej oraz wybranych zagadnień z zakresu wiedzy szczegółowej w działalności zawodowej i badawczej, co odpowiada profilowi ogólnoakademickiemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe zawarte w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny nauki o bezpieczeństwie. Treści te uwzględniają również normy i zasady, a także wyniki działalności naukowej pracowników naukowo

⁸W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

- badawczych. Koncepcja i cele kształcenia na opiniowanym kierunku na studiach pierwszego i drugiego stopnia zakładają ogólnoakademicki profil kształcenia oparty na integracji kształcenia z badaniami naukowymi prowadzonymi w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, wsparty dorobkiem naukowym i zawodowym kadry akademickiej prowadzącej aktywną działalność badawczą. Programy studiów – zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia – zakładają przygotowanie studentów do udziału w badaniach naukowych prowadzonych na Uczelni, a także powiązanie tematyki zajęć z wynikami badań naukowych prowadzonych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie.

Treści programowe zawarte w programie studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim zostały przypisane do efektów uczenia się, zgodnie z treścią §3 ust. 1 pkt 3) Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. Wskazane w programie studiów treści programowe i efekty uczenia się zostały ze sobą powiązane w postaci matrycy zbieżności efektów uczenia się w sposób właściwy.

Harmonogram realizacji programu studiów zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów i liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

W raporcie samooceny wskazuje się, że harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych na opiniowanym kierunku (w przypadku ich uruchomienia) przewiduje zajęcia od poniedziałku do piątku w godzinach od 8 - do 18-tej. Z kolei na studiach niestacjonarnych zjazdy odbywają się co dwa tygodnie w soboty i w niedziele w godzinach 8:00 - 20:15. Bloki zajęć podczas nie przekraczają 4 godzin z jednym prowadzącym. Przerwy między blokami trwają najczęściej około 15 minut, z jedną przerwą nie dłuższą niż 30 minut, przeznaczoną na zjedzenie posiłku. Takie rozplanowanie zajęć z jednej strony zapewnia studentom możliwość odpoczynku i regeneracji, z drugiej zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie.

W semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022 Uczelnia zamierzała realizować hybrydowy model kształcenia, w którym wszystkie zajęcia na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich, stacjonarnych i niestacjonarnych prowadzone w formie wykładów miały odbywać się w trybie zajęć synchronicznych (godzina wykładu i 0.5 godziny zadawanie pytań przez studentów, dyskusja ze studentami, wyjaśnianie zagadnień zgłoszonych przez studentów w pytaniach) z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość tj. platformy MS Teams, natomiast zajęcia w formie aktywizującej studentów tj.: konwersatoriów, ćwiczeń, warsztatów, projektów miały być prowadzone z bezpośrednim udziałem studentów i nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia w siedzibie Uczelni z bezpośrednią transmisją zajęć na platformie MS Teams. Jednak z uwagi na pandemię wirusa SARS-Cov-2 i zgodnie z decyzją Rektora Społecznej Akademii Nauk, podjęto decyzję o zmianie formy prowadzenie zajęć na kierunku bezpieczeństwo narodowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych, które do dnia 20.02.2022realizowane były z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe o profilu ogólnoakademickim przewiduje, że liczba semestrów oraz łączna liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów to odpowiednio VI semestrów i 180 ECTS.

Łączna liczba godzin zajęć na studiach pierwszego stopnia w formie studiów stacjonarnych to 4560 godzin, zaś na studiach niestacjonarnych 4500 godzin. Zajęciom dydaktycznym wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia na studiach stacjonarnych przypisano 99 ECTS, co stanowi 55% ogółu punktów ECTS, zaś na studiach

niestacjonarnych – 60 ECTS. Liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów na studiach stacjonarnych wynosi 2550 godziny, a na niestacjonarnych 1496 godzin – tym samym spełniony został warunek określony w art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 159, z późn. zm.) Harmonogram realizacji programu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim zakłada osiągnięcie 31 ECTS w semestrach I, III, V i 29 ECTS w semestrach II, IV i VI.

W programie studiów pierwszego stopnia wyróżniono zajęcia ogólnouczelniane (w tym 60 godzin wychowania fizycznego na studiach stacjonarnych), zajęcia podstawowe i kierunkowe, zajęcia kierunkowe do wyboru, proseminarium i seminarium dyplomowe, zajęcia specjalnościowe i praktyki dyplomowe (zawodowe). Zajęcia ogólnouczelniane służą wszechstronnemu rozwojowi intelektualnemu studentów i obejmują zajęcia takie jak: *Język obcy* (do wyboru), *Etyka społeczna*, *Psychologia* i *Socjologia* (do wyboru), *Przedsiębiorczość*, *Elementy prawa i ochrona własności intelektualnej*, *Technologie informacyjne* oraz *Wychowanie fizyczne* (studia stacjonarne). Moduł zajęć podstawowych obejmuje 19 przedmiotów obowiązkowych o istotnym znaczeniu dla studiowanego kierunku. Należą do nich: *Filozofia*, *Historia*, *Geografia bezpieczeństwa*, *Ekonomia (mikro i makro)*, *Wiedza o państwie i prawie*, *Administracja*, *Organizacja i zarządzanie*, *Współczesne systemy polityczne*, *Teoria bezpieczeństwa*, *Bezpieczeństwo europejskie i euroatlantyckie*, *Polityka i strategia bezpieczeństwa*, *Ochrona i obrona narodowa*, *System bezpieczeństwa narodowego*, *Zarządzanie kryzysowe*, *Logistyka w sytuacjach kryzysowych*, *Międzynarodowe stosunki polityczne*, *Międzynarodowe stosunki wojskowe*, *Podstawy systemu zwalczania zagrożeń terrorystycznych*, *Bezpieczeństwo ekologiczne*. Moduł zajęć kierunkowych do wyboru obejmuje 6 par zajęć do wyboru: *Bezpieczeństwo informacji/Terroryzm jako zagrożenie bezpieczeństwa państwa*, *Rola mediów w sytuacjach kryzysowych/Edukacja dla bezpieczeństwa*, *Dowodzenie i techniki operacyjne/Gospodarowanie zasobami ludzkimi*, *Pierwsza pomoc przedmedyczna/Warsztaty pomocy kryzysowej*, *Przestępczość gospodarcza i zorganizowana/Bezpieczeństwo przedsiębiorstw i wywiad gospodarczy*, *Spółeczeństwo obywatelskie w ochronie bezpieczeństwa/Bezpieczeństwo społeczności lokalnych*.

Po ukończeniu IV semestru studenci studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim wybierają jedną z dwóch specjalności: *bezpieczeństwo państwa* lub *zarządzanie kryzysowe i ratownictwo*. Ponadto, program studiów przewiduje 150 godzin (6 ECTS) praktyk dyplomowych (zawodowych) realizowanych przez studentów po zaliczeniu semestru IV.

Spełniony został warunek określony w art. 64 ust. 2 pkt 2) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 159, z późn. zm.) – bowiem 59% ogółu punktów ECTS (107 ECTS) przypisano zajęciom lub grupom zajęć związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie oraz zajęciom umożliwiającym przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej. Zajęcia te realizowane są w łącznym wymiarze 2675 godzin, w tym 1825 godzin zajęć kształcenia podstawowego i kierunkowego oraz 300 godzin zajęć specjalnościowych, 150 godzin praktyk dyplomowych oraz 475 godzin proseminarium i seminarium dyplomowego.

Program studiów pierwszego stopnia umożliwia również studentowi wybór zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% łącznej liczby ECST dla opiniowanego kierunku zgodnie z dyspozycją §3 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. Zajęcia do wyboru obejmują 2175 godzin, którym przypisano 87 punktów ECTS (tj. 48% ogółu punktów ECTS) 375 godzin zajęć kształcenia ogólnouczelnianego (w tym 300 godzin zajęć z języka obcego), 450

godzin zajęć kierunkowych z modułu do wyboru, 800 godzin zajęć specjalnościowych, 400 godzin seminarium dyplomowego i 150 godzin praktyk dyplomowych (zawodowych).

W programie studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim wskazano – zgodnie z treścią §3 ust. 1 pkt 7) Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, iż 13 ECTS przypisano zajęciom realizowanym w ramach dziedziny nauk humanistycznych, w tym zajęcia z *Języka obcego* 6 ECTS, *Etyki społecznej* – 2 ECTS, *Filozofii* – 2 ECTS i *Historii* – 3 ECTS.

Biorąc pod uwagę założone cele kształcenia, złożoność treści programowych wskazanych w kartach poszczególnych zajęć i ich specyfikę, liczbę i opisy kierunkowych efektów uczenia się właściwe poszczególnym zajęciom, a także przypisaną liczbę godzin zajęć dydaktycznych i pracy własnej studenta, w tym w semestrach:

1. I:

o studia stacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 390 godz. (49%) i praca własna studenta: 392 godz. (51%),

o studia niestacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 192 godz. (26%) i praca własna studenta: 560 godz. (74%);

2. II:

o studia stacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 375 godz. (51%) i praca własna studenta: 358 godz. (49%),

o studia niestacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 184 godz. (26%) i praca własna studenta: 519 godz. (74%);

3. III:

o studia stacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 390 godz. (58%) i praca własna studenta: 284 godz. (42%),

o studia niestacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 232 godz. (31%) i praca własna studenta: 515 godz. (69%);

4. IV:

o studia stacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 390 godz. (56%) i praca własna studenta: 310 godz. (44%),

o studia niestacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 208 godz. (30%) i praca własna studenta: 492 godz. (70%);

5. V:

o studia stacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 334 godz. (53%) i praca własna studenta: 291 godz. (47%), praktyka dyplomowa 150 godz.;

o studia niestacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 194 godz. (31%) i praca własna studenta: 431 godz. (69%), praktyka dyplomowa 150 godz.;

6. VI:

o studia stacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 334 godz. (46%) i praca własna studenta: 391 godz. (54%), w tym 214 godz. PWS w ramach seminarium dyplomowego;

o studia niestacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 194 godz. (28%) i praca własna studenta: 531 godz. (72%), w tym 214 godz. PWS w ramach seminarium dyplomowego;

stwierdzić należy, że organizacja procesu kształcenia zdaje się zapewniać efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się (wykonanie przez studenta prac cząstkowych, w tym związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań naukowych, jak np. prac analityczno-projektowych, studiowania zalecanych artykułów naukowych związanych z tematyką bezpieczeństwa narodowego przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów oraz do samodzielnego uzupełniania i utrwalania wiedzy). Zaplanowana liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów i łączny nakład pracy studenta, obejmującym obok udziału w zajęciach, także jego indywidualną pracę w kontekście osiągnięcia założonych kierunkowych efektów uczenia się, zostały właściwie oszacowane.

Studenci studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe profil ogólnoakademicki zobowiązani są do odbycia praktyk dyplomowych (zawodowych), zgodnie z terminarzem i ilością godzin określonych w programie studiów. Program studiów przewiduje 150 godzin (6 ECTS) praktyk dyplomowych (zawodowych) realizowanych przez studentów po zaliczeniu semestru IV. Głównym celem praktyk dyplomowych na studiach o profilu ogólnoakademickim jest pozyskanie materiałów do pracy dyplomowej, jak też odniesienie zdobytej podczas studiów wiedzy do warunków instytucji/organizacji, w których odbywa się praktyka oraz uzyskanie w zawodowym środowisku pracy kompetencji społecznych. Zadaniem studenta podczas praktyk jest zapoznanie się z organizacją pracy instytucji/firmy/przedsiębiorstwa i zasadami funkcjonowania bezpieczeństwa narodowego, których zakres celów i działań jest powiązany z tematyką pracy dyplomowej, zapoznanie się ze źródłami informacji odpowiadających zakresowi pracy dyplomowej i zasadami ich pozyskiwania oraz zebranie informacji i materiałów do realizacji pracy dyplomowej.

W sylabusie *Praktyki dyplomowej* wskazuje się, że efekty uczenia się zakładają: w zakresie wiedzy: student zna w zaawansowanym stopniu specyfikę funkcjonowania sektora gospodarczego właściwą dla podmiotu, w którym odbywana jest praktyka (K1P_W03, K1P_W04, K1P_W05), student zna w zaawansowanym stopniu podstawy funkcjonowania danej organizacji: jej formę prawną, strukturę organizacyjną, podział kompetencji oraz wykorzystywane procedury (K1P_W03, K1P_W04, K1P_W05); w zakresie umiejętności: student potrafi obserwować oraz brać czynnie udział w codziennych pracach wykonywanych przez specjalistów z zakresu bezpieczeństwa; potrafi zastosować w praktyce uzyskaną wiedzę teoretyczną oraz wdrożyć zdobyte umiejętności w praktyce (K1P_U03, K1P_U11, K1P_U16); student potrafi pozyskiwać z właściwych źródeł i analizować informacje, dane oraz materiały do realizacji swoich zadań i opracowania pracy dyplomowej, formułować na ich podstawie wnioski, oceniać ich przydatność (K1P_U02, K1P_U03); student potrafi zastosować narzędzia informatyczne zgodnie z wymogami zadań w organizacji i przygotowania odpowiednich informacji do pracy dyplomowej (K1P_U01, K1P_U03); student potrafi współpracować w ramach zespołu. Ma zdolność komunikowania się z otoczeniem i wyrażania swoich sądów w zakresie przygotowanej pracy dyplomowej oraz realizowanych prac w zakładzie pracy (K1P_U08, K1P_U09, K1P_U10); w zakresie kompetencji społecznych: student jest odpowiedzialny za podjęte działania (indywidualne i grupowe); jest otwarty na poglądy innych; postrzega wzajemne relacje między praktykantem a pozostałymi pracownikami (K1P_K01, K1P_K03, K1P_K04); student jest świadom konieczności identyfikacji własnych mocnych stron celem ich dalszego doskonalenia i ograniczania słabych. Docenia potrzebę wymiany informacji i dzielenia się wiedzą służącą rozwojowi i pogłębiania analizy problemu stanowiącego temat pracy dyplomowej (K1P_K01, K1P_K02); student ma świadomość wagi zachowania w sposób profesjonalny (K1P_K05).

W sylabusie wskazuje się na efekt uczenia w zakresie umiejętności K1P_U16 – nie został on jednak wskazany w opisie efektów uczenia się właściwych dla absolwenta studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Rekomenduje się usunięcie omyłek pisarskich ujawnionych w kartach zajęć.

Zasady odbywania praktyk, sposób monitorowania i weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych praktykom dyplomowym regulują: obowiązująca w ramach WSZJK procedura P-11 oraz Regulamin Studenckich Praktyk Dyplomowych na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Uwzględniają one m.in. hospitację praktyk w wymiarze nie mniejszym niż 20% praktyk realizowanych w danym roku akademickim.

Praktyki mogą się odbyć w jednej z organizacji/institucji, z którymi Uczelnia ma podpisane stosowne umowy i które znajdują się w ofercie praktyk studenckich przedstawionej przez Akademickie Biuro Karier. Student może także samodzielnie wybrać przedsiębiorstwo lub instytucję, w kraju lub za granicą, przy założeniu jednak, że jej profil działania umożliwia studentowi zrealizowanie programu praktyk i osiągnięcie założonych efektów uczenia się, a także, że spełnia kryteria oceny miejsc praktyk ustalone przez Uczelnię. Kryteria te uwzględniają: pozycję organizacji na rynku, możliwość osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, tj. profil i zakres działania, strukturę organizacyjną, infrastrukturę odpowiadającą współczesnym wymogom rynku pracy, kwalifikacje zatrudnionych, doświadczenie we współpracy z uczelniami wyższymi, możliwość zapewnienia Opiekuna Zakładowego, umożliwienie opieki nad praktykantem również przez Opiekuna z ramienia Uczelni. Merytoryczny nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni sprawuje Opiekun Praktyk powołany przez Rektora posiadający odpowiednie kwalifikacje, w tym doświadczenie zawodowe, który m.in. akceptuje (na podstawie przyjętych w Uczelni kryteriów oceny miejsc praktyk) miejsce odbywania praktyk, dokonuje hospitacji praktyk oraz zatwierdza program praktyk oraz dokonuje zaliczenia praktyki. Przed rozpoczęciem praktyk studenci zgłaszają się do dyrekcji organizacji/institucji przyjmującej studenta na praktyki oraz wyznaczonego Opiekuna Praktyk z ramienia organizacji/institucji przyjmującej w celu ustalenia dokładnego przebiegu praktyk. W przypadku gdy wybrana organizacja/institucja nie ma podpisanego z Uczelnią porozumienia o praktykach, konieczne jest podpisanie stosownej Umowy i przekazanie organizacji/institucji przyjmującej studenta Regulaminu Studenckich Praktyk Dyplomowych. Po rozpoczęciu praktyki, w ciągu pierwszego tygodnia jej trwania studenci zgłaszają się do Opiekuna Praktyk z ramienia uczelni w celu poinformowania o terminowym jej rozpoczęciu.

Organizacje/institucje przyjmujące studentów na praktyki odpowiadają profilem działalności kierunkowi studiów, ale także posiadają infrastrukturę, która jest nowoczesna i odpowiada wymogom rynku pracy i umożliwia studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Do instytucji, które współpracują ze Społeczną Akademią Nauk w Łodzi, w zakresie praktyk studenckich należą: jednostki służb mundurowych m.in. Wojsko, Policja i Straż Pożarna, w tym jednostki ochotniczych straży pożarnych, agencje i instytucje rządowe odpowiedzialne za bezpieczeństwo, urzędy samorządowe oraz firmy sektora prywatnego. Organizacja/institucja przyjmująca studenta do odbycia praktyk zobowiązuje się do przydzielenia studentowi Opiekuna Praktyk. Pracownik, który będzie nadzorował praktykę i powinien posiadać wyższe wykształcenie oraz pełne kwalifikacje umożliwiające nadzór nad studentem w zakresie wykonywania przez niego określonych w programie praktyk zadań. Do zadań Opiekuna należy m.in. zapoznanie studenta z zakresem prowadzonej działalności organizacji/institucji, udostępnienie niezbędnych materiałów i środków do wykonania postawionych zadań, sprawowanie opieki merytorycznej nad studentem i konsultowanie wykonywanych przez niego zadań a także wspomaganie w tworzeniu dobrego klimatu pracy i właściwych relacji w miejscu odbywania praktyki. Warunkiem zaliczenia praktyk jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się,

udokumentowane przez studenta w Dzienniczku praktyk, w postaci raportu specyfikującego przebieg praktyk i realizowane przez studenta w trakcie praktyk zadania. Opiekun praktyk z ramienia organizacji/institucji przyjmującej weryfikuje osiągnięcie przez studenta każdego efektu uczenia się, potwierdza podpisem i pieczętką osiągnięcie założonych efektów uczenia się w Dzienniczku praktyk oraz przedstawia opinię na temat postawy i pracy studenta. Uczelnia w 2020 roku, zgodnie ze stanowiskiem interpretacyjnym Prezydium PKA, wdrożyła zmianę zasad zaliczania praktyk, w tym praktyk dyplomowych wprowadzając zaliczenie praktyk na ocenę. Zasady te również obejmują kierunek „bezpieczeństwo narodowe”, na którym praktyki dyplomowe wprowadzono w cyklu kształcenia rozpoczętym w roku akademickim 2021/2022. Oceny praktyk, w tym programu praktyk przypisanych im efektów uczenia się i organizacji praktyk oraz pracy Opiekuna dokonują władze uczelni poprzez analizy wyników hospitacji oraz pozyskiwanych opinii od pracodawców. Studenci oceniają praktyki w ramach badań ankietowych dotyczących oceny jakości zajęć, a także spotkań z dziekanami. Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk dyplomowych (zawodowych), a także dobór miejsc ich odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce zapewniają prawidłową ich realizację oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych związanych z nabywaniem kompetencji badawczych i pozyskiwaniem oraz analizą informacji i materiałów niezbędnych do realizacji i opracowania pracy dyplomowej.

Program studiów drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe o profilu ogólnoakademickim przewiduje, że liczba semestrów oraz łączna liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów to odpowiednio IV semestry i 120 ECTS.

Łączna liczba godzin zajęć na studiach drugiego stopnia to 3000 godzin, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Zajęciom dydaktycznym wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia na studiach stacjonarnych przypisano 62 ECTS, co stanowi 52% ogółu punktów ECTS, zaś na studiach niestacjonarnych – 37 ECTS. Tym samym spełniony został warunek określony w art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 159, z późn. zm.)

Harmonogram realizacji programu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim zakłada osiągnięcie 30 ECTS w każdym semestrze.

W programie studiów drugiego stopnia wyróżniono zajęcia ogólnouczelniane, zajęcia podstawowe, zajęcia kierunkowe i seminarium dyplomowe oraz zajęcia specjalnościowe. Do zajęć ogólnouczelnianych zaliczyć należy: *Język obcy specjalistyczny* (do wyboru), *Etyka zawodowa w służbach mundurowych*, *Prawo autorskie*, *Ochrona danych osobowych i dostęp do informacji publicznej*, *Kultura a społeczeństwo*. Moduł zajęć podstawowych obejmuje 9 przedmiotów obowiązkowych o istotnym znaczeniu dla kierunku studiów tj.: *Socjologia bezpieczeństwa*, *Psychologia zagrożeń*, *Historia wojskowości i bezpieczeństwa*, *Międzynarodowe stosunki ekonomiczne*, *Komunikacja interpersonalna w zarządzaniu kryzysowym*, *Społeczne uwarunkowania bezpieczeństwa*, *Bezpieczeństwo w globalizacji*, *Zagadnienia bezpieczeństwa w prawie międzynarodowym*, *Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych*. Moduł zajęć kierunkowych obejmuje natomiast 14 zajęć takich jak: *Strategia bezpieczeństwa narodowego*, *Regionalizacja i instytucjonalizacja bezpieczeństwa*, *Bezpieczeństwo militarne RP*, *Współczesne zagrożenia niemilitarne*, *Międzynarodowa przestępczość zorganizowana*, *Prognozowanie i symulacja zagrożeń*, *Zarządzanie logistyką w sytuacjach kryzysowych*, *Zarządzanie kryzysowe z zastosowaniem gier symulacyjnych*, *Profilaktyka i prewencja problemów społecznych*, *Kryzys i zagrożenia dla bezpieczeństwa UE*, *Migracja w polityce bezpieczeństwa państwa i Unii Europejskiej*, *Zagrożenia*

w cyberprzestrzeni, Zagrożenia bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych, Metodologia badań bezpieczeństwa.

Po ukończeniu II semestru studenci studiów drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim wybierają jedną z dwóch specjalności: *bezpieczeństwo państwa* lub *zarządzanie bezpieczeństwem państwa w stanach nadzwyczajnych*.

Spełniony został warunek określony w art. 64 ust. 2 pkt 2) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 159, z późn. zm.) – bowiem 58% ogółu punktów ECTS (69 ECTS) przypisano zajęciom lub grupom zajęć związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie oraz zajęciom umożliwiającym przygotowanie studentów do prowadzenia takiej działalności. Zajęcia te realizowane są w łącznym wymiarze 1725 godzin, w tym 950 godzin zajęć w ramach kształcenia podstawowego i kierunkowego, 325 godzin zajęć specjalnościowych oraz 450 godzin seminarium dyplomowego.

Program studiów drugiego stopnia umożliwia również studentowi wybór zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% łącznej liczby ECST przewidzianych dla opiniowanego kierunku, zgodnie z dyspozycją §3 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. Zajęcia do wyboru obejmują 1175 godzin, którym przypisano 47 punktów ECTS (tj. 39% ogółu punktów ECTS) 100 godzin realizowanych w ramach zajęć ogólnouczelnianych, 625 godzin zajęć specjalnościowych oraz 450 godzin seminarium dyplomowego.

W programie studiów drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim wskazano – zgodnie z treścią §3 ust. 1 pkt 7) Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, iż 9 ECTS przypisano zajęciom realizowanym w ramach dziedziny nauk humanistycznych, w tym zajęcia z *Języka obcego specjalistycznego w zakresie bezpieczeństwa* – 3 ECTS, *Etyki zawodowej w służbach mundurowych* – 2 ECTS, *Kultury i społeczeństwa* – 1 ECTS i *Historii wojskowości i bezpieczeństwa* – 3 ECTS.

W planie studiów drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim (studia stacjonarne i niestacjonarne) niewłaściwie przypisano liczbę punktów ECTS w ramach zajęć *Język obcy specjalistyczny w zakresie bezpieczeństwa*. Ponadto, w sylabusie *Język niemiecki specjalistyczny* jako wymagania wstępne wskazano „znajomość języka obcego (angielskiego) na poziomie wynikającym z uzyskanych kwalifikacji co najmniej pierwszego stopnia studiów”.

Rekomenduje się usunięcie tego typu omyłek pisarskich z kart zajęć.

Biorąc pod uwagę założone cele kształcenia, złożoność treści programowych wskazanych w kartach poszczególnych zajęć i ich specyfikę, liczbę i opisy kierunkowych efektów uczenia się właściwe poszczególnym zajęciom, a także przypisaną liczbę godzin zajęć dydaktycznych i pracy własnej studenta, w tym w semestrach:

7. I:

o studia stacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 449 godz. (60%) i praca własna studenta: 301 godz. (40%),

o studia niestacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 240 godz. (32%) i praca własna studenta: 510 godz. (68%);

8. II:

o studia stacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 404 godz. (54%) i praca własna studenta: 346 godz. (46%),

o studia niestacjonarne:

zajęcia dydaktyczne: 216 godz. (29%) i praca własna studenta: 534 godz. (71%);

9. III:

- o studia stacjonarne:
zajęcia dydaktyczne: 349 godz. (47%) i praca własna studenta: 401 godz. (53%),
- o studia niestacjonarne:
zajęcia dydaktyczne: 202 godz. (27%) i praca własna studenta: 548 godz. (73%);

10. IV:

- o studia stacjonarne:
zajęcia dydaktyczne: 304 godz. (41%) i praca własna studenta: 446 godz. (59%),
- o studia niestacjonarne:
zajęcia dydaktyczne: 178 godz. (24%) i praca własna studenta: 572 godz. (76%);

stwierdzić należy, że organizacja procesu kształcenia zdaje się zapewniać efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się (wykonanie przez studenta prac cząstkowych, w tym związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań naukowych, jak np. prac analityczno-projektowych, studiowania zalecanych artykułów naukowych związanych z tematyką bezpieczeństwa narodowego przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów oraz do samodzielnego uzupełniania i utrwalania wiedzy).

Metody kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim dostosowywane są zarówno do formy zajęć, jak i zakładanych efektów uczenia się, a w kształceniu zdalnym również do dostępnych narzędzi i technik kształcenia na odległość. Wykorzystywane są następujące formy zajęć: wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, seminaria oraz praktyki (od cyklu kształcenia 2021/2022). Dobór form i metod kształcenia sprzyja aktywizacji studentów w przygotowaniu do prowadzenia badań naukowych, przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi oraz osiąganiu przez nich umiejętności badawczych i kompetencji społecznych przydatnych w prowadzeniu działalności naukowej, motywuje ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. W programie studiów przewidziano zajęcia związane z kształtowaniem umiejętności badawczych (w tym konwersatoria, seminaria, ćwiczenia, ćwiczenia laboratoryjne) przygotowujące studentów do prowadzenia badań naukowych. Niektóre zajęcia, dotyczące szczególnie rozległej tematyki, realizowane są jednocześnie w formie wykładów/konwersatoriów i towarzyszących im ćwiczeń/projektów.

Zajęcia na opiniowanym kierunku realizowane są głównie w formie wykładów i ćwiczeń, niemniej jednak w programie studiów przewidziano również konwersatoria (*Elementy prawa i ochrona własności intelektualnej, Przemysł gospodarczy i zorganizowany, Bezpieczeństwo przedsiębiorstw i wywiad gospodarczy* – studia I stopnia, *Systemy teleinformatyczne w zarządzaniu kryzysowym, Prawo autorskie, Ochrona danych osobowych i dostęp do informacji publicznej* – studia drugiego stopnia); a także laboratoria (*Technologie informacyjne* – studia pierwszego stopnia).

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy osiągnąć są przede wszystkim metodą wykładu, wykładu z wykorzystaniem elementów multimedialnych, wykładu z elementami dyskusji, dyskusji problemowej, analizy studium przypadku, a także metodą wykładu z wykorzystaniem materiałów pomocniczych przez prowadzącego. Przykładowo: efekt uczenia się K1P_W02 (zna w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi w zakresie dyscypliny naukowej nauki o bezpieczeństwie właściwe dla kierunku bezpieczeństwo narodowe) osiągnięty jest na wykładach z zajęć: *Współczesne systemy polityczne, Teoria bezpieczeństwa, Międzynarodowe stosunki polityczne*. Na studiach drugiego stopnia efekt uczenia się K2P_W03 (ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania systemów bezpieczeństwa narodowego w skali globalnej, narodowej, regionalnej i lokalnej oraz jego

uwarunkowania) osiągany jest na wykładach w ramach zajęć: *Bezpieczeństwo militarne RP, Regionalizacja i instytucjonalizacja bezpieczeństwa, Strategia bezpieczeństwa narodowego, Zagrożenia w cyberprzestrzeni*.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych osiągane są na ćwiczeniach i seminariach, a także w trakcie praktyk dla cyklu kształcenia rozpoczętego od roku akademickiego 2021/2022, z wykorzystaniem metod asymilacji wiedzy, samodzielnego dochodzenia do wiedzy, metod analitycznych i projektowych oraz metod PBL - rozwiązywania problemów. Do najczęściej stosowanych metod kształcenia w zakresie umiejętności zaliczyć należy: dyskusję, zadania problemowe, studium przypadku, analizę, projekt zespołowy, pracę w grupie, prezentacje, referaty, studia literaturowe, ćwiczenia z rozwiązywania przykładów liczbowych czy z wykorzystaniem programów komputerowych, które umożliwiają osiągnięcie efektów uczenia się takich jak przykładowo: na studiach pierwszego stopnia: K1P_U01 (potrafi analizować z wykorzystaniem właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych i krytycznie oceniać zjawiska i procesy wynikające z przyczyn społecznych, ekonomicznych, politycznych i prawnych mające związek z bezpieczeństwem narodowym) na zajęciach: *Wiedza o państwie i prawie, Współczesne systemy polityczne, Polityka i strategia bezpieczeństwa, System bezpieczeństwa narodowego, Międzynarodowe stosunki polityczne, Ochrona ludności i obrona cywilna*; na studiach II stopnia K2P_U07 (potrafi przewidywać i modelować złożone procesy dotyczące bezpieczeństwa narodowego z wykorzystaniem odpowiednich metod badawczych oraz poprzez przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych) w ramach zajęć: *Zarządzanie kryzysowe z zastosowaniem gier symulacyjnych, Profilaktyka i prewencja problemów społecznych, Metodologia badań bezpieczeństwa, Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy*.

Metody weryfikacji efektów uczenia się wskazane w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim to: egzamin pisemny, egzamin ustny, test, esej/referat/wypowiedzi, przeprowadzenie badań literatury, przeprowadzenie badań empirycznych, prezentacja indywidualna, prezentacja grupowa, projekt indywidualny, projekt grupowy, karty obserwacji/samooceny, aktywność na zajęciach.

Zarówno formy, metody kształcenia, a także metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się są zasadniczo zróżnicowane i zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, a w następstwie uniemożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Opisy kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności uwzględniają zdolność do komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 i B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego:

1. K1P_U13: ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (studia I stopnia);
2. K2P_U08: potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią w zakresie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego (studia II stopnia).

Zajęcia kształtujące kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego (język angielski lub język niemiecki) na studiach pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim realizowane są w semestrach I-IV w ramach ćwiczeń. Program studiów przewiduje łączną liczbę godzin zajęć dydaktycznych w wymiarze 180 godz. i 120 godz. pracy własnej studenta (12 ECTS) w przypadku studiów stacjonarnych, zaś na studiach niestacjonarnych zaplanowano do realizacji odpowiednio 96 godz. zajęć dydaktycznych i 204 godz. pracy własnej studenta (12 ECTS).

Na studiach drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim zajęcia kształtujące kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego (język angielski specjalistyczny lub język niemiecki specjalistyczny) realizowane są w semestrze I w ramach ćwiczeń. Program studiów przewiduje łączną liczbę godzin zajęć dydaktycznych w wymiarze 45 godz. i 30 godz. pracy własnej studenta (3 ECTS) w przypadku studiów stacjonarnych, zaś na studiach niestacjonarnych zaplanowano do realizacji odpowiednio 24 godz. zajęć dydaktycznych i 51 godz. pracy własnej studenta (3 ECTS). Szacowany nakład pracy studenta mierzony liczbą przyporządkowanej zajęciom w zakresie znajomości języka obcego łącznej liczby punktów ECTS umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

W celu osiągnięcia kompetencji językowych na poziomie B2 oraz B2+ stosowane są metody audio-lingualna/audio-wizualna, metoda komunikatywno-pragmatyczna i eklektyczna, praca indywidualna i w grupach, praca ze słownikiem, rozumienie znaczenia słów poprzez objaśnianie w języku obcym, rozumienie znaczenia słów poprzez wyjaśnienie kontekstowe, samodzielne korzystanie z podręczników gramatycznych, słuchanie segmentujące, rozumienie ogólnego sensu tekstu słuchanego i czytanego, wyszukiwanie konkretnych informacji w tekście słuchanym i czytanim, uogólnianie i przyporządkowywanie, wykorzystywanie Internetu.

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie kompetencji językowych wskazane w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim to esej/referat/portfolio, karty obserwacji/samooceny, aktywność na zajęciach i egzamin pisemny na studiach I stopnia, zaś na studiach II stopnia również egzamin ustny w zakresie języka obcego specjalistycznego w zakresie bezpieczeństwa.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe zawarte w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny nauki o bezpieczeństwie.

Harmonogram realizacji programu studiów zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu ogólnoakademickim oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów i liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia co do zasady umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Metody kształcenia dostosowywane są zarówno do formy zajęć, jak i zakładanych efektów uczenia się, a w kształceniu zdalnym również do dostępnych narzędzi i technik kształcenia na odległość. Dobór form i metod kształcenia sprzyja aktywizacji studentów w przygotowaniu do prowadzenia badań naukowych, przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi oraz osiągnięciu przez nich umiejętności badawczych i kompetencji społecznych przydatnych w prowadzeniu działalności naukowej, motywuje ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Program, organizacja i nadzór nad realizacją praktyk dyplomowych (zawodowych), a także dobór miejsc ich odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce zapewniają prawidłową ich realizację oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych związanych z nabywaniem

kompetencji badawczych i pozyskiwaniem oraz analizą informacji i materiałów niezbędnych do realizacji i opracowania pracy dyplomowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

W Uczelni warunki rekrutacji na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów są formalnie określone w wewnętrznych aktach normatywnych – w drodze stosownych uchwał podejmowanych przez Senat. Obowiązująca aktualnie w tym zakresie uchwała Senatu Uczelni określa m.in. niezbędne dokumenty, wymagane w procesie rekrutacji, w tym: wypełnione zgłoszenie rekrutacyjne oraz kopię świadectwa dojrzałości. Szczegółowe zasady rekrutacji i tryb odwoławczy Uczelnia upubliczniła na swojej stronie internetowej. Przyjęcie na studia pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe następuje przy uwzględnieniu wyników egzaminów maturalnych z dwóch przedmiotów: jeden wskazany przez studenta spośród tj.: WOS, historia, geografia oraz język obcy nowożytny (na poziomie B1). W sytuacji, gdy egzamin z danego przedmiotu kandydat zdawał na dwóch poziomach, wówczas uwzględnia się wynik korzystniejszy. Szczególne preferencje mają kandydaci posiadający świadectwo maturalne z wyróżnieniem i laureaci olimpiad i/lub konkursów przedmiotowych. O przyjęciu na studia decyduje liczba uzyskanych punktów kwalifikacyjnych w postępowaniu rekrutacyjnym uwzględniających oceny ze wskazanych przedmiotów. Lista kandydatów, którzy zostali zakwalifikowani do przyjęcia na oceniany kierunek tworzona jest zgodnie z kolejnością uzyskanych w postępowaniu rekrutacyjnym punktów z uwzględnieniem planowanych limitów przyjęć. Z kolei od kandydatów na studia drugiego stopnia na ocenianym kierunku studiów wymagany jest dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunkach przyporządkowanych do dziedziny nauk społecznych, w których efekty uczenia się odniesione były do dyscypliny naukowej: nauki o bezpieczeństwie. Dodatkowo o przyjęciu na studia mogą ubiegać się absolwenci innych kierunków, których efekty nie odnosiły się w znaczącej części do dziedziny nauk społecznych pod warunkiem uzupełnienia wiedzy i umiejętności w zakresie wskazanym przez Uczelnię. Uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wyznaczone przez Dziekana nie może przekroczyć 30 punktów ECTS. Po weryfikacji złożonych przez kandydatów dokumentów, Komisja Rekrutacyjna Uczelni dokonuje selekcji kandydatów w oparciu o przyjęte kryteria i podejmuje decyzję o przyjęciu na studia, a następnie zawiadamia kandydatów o wynikach postępowania kwalifikacyjnego. O przyjęcie na studia w Uczelni mogą ubiegać się także kandydaci studiujący w innej Uczelni na tożsamym lub zbliżonym programowo ocenianemu kierunkowi studiów, jeśli wyrażą takie zainteresowanie stosownym wnioskiem i spełnią warunki formalne określone w wewnętrznych aktach normatywnych Uczelni dotyczących zwłaszcza zasad uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia uzyskanych w innej Uczelni. Tak określone warunki są zgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, są czytelne i stwarzają kandydatom równe szanse

podjęcia studiów. Warunki oraz procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zostały określone w wewnętrznych aktach normatywnych Uczelni. Zapewniają one możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów i oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich a adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Zasady, warunki oraz tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów określa Regulamin studiów. Organizacja procesu dyplomowania została na kierunku bezpieczeństwo narodowe tak na pierwszym, jak również na drugim stopniu opisana w drodze stosownych procedur, które upubliczniono na stronie internetowej Uczelni. Efekty uczenia się związane z pracą dyplomową określono w programach studiów. Zasady oraz procedury procesu dyplomowania koncentrują się na formalnej stronie całego procesu. W Regulaminie studiów określone zostały wymogi dotyczące prac dyplomowych. Kryterium w doborze tematu pracy dyplomowej zarówno licencjackiej, jak też magisterskiej obejmuje spełnienie wykazania związku zakreślonej problematyki z zakresem programu studiów na ocenianym kierunku. Ustalenie tematu pracy jest dokonywane wspólnie przez promotora i dyplomanta w trakcie pierwszego semestru seminarium dyplomowego. Promotorem pracy dyplomowej na kierunku bezpieczeństwo narodowe może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień doktora i dorobek naukowy z zakresu dyscypliny nauki o bezpieczeństwie i aktualnie prowadzący badania naukowe. Student ma możliwość wyboru prowadzącego seminarium zgodnie z obszarem swoich zainteresowań. Prace licencjackie i magisterskie na ocenianym kierunku studiów mają charakter prac badawczych z odpowiednim do poziomu kształcenia zakresem analitycznym, określonym problemem badawczym i syntezą prowadzącą do sformułowania wniosków i rozwiązań z wykorzystaniem właściwych metod badawczych odpowiednich do stopnia/poziomu kształcenia i dyscypliny naukowej nauki o bezpieczeństwie realizowanymi pod opieką promotorów prowadzących badania naukowe. W czasie wykonywania pracy dyplomowej student może uczestniczyć w procesie naukowym i dydaktycznym Instytutu prowadząc prace badawcze, studyjne lub poznawcze pod kierunkiem opiekuna pracy dyplomowej. Kontrola antyplagiatowa jest przeprowadzana przy wykorzystaniu Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Jednolity System Antyplagiatowy ustala Procentowy Rozmiar Podobieństwa, który wskazuje na poziom podobieństwa badanej pracy do innych prac umieszczonych w Ogólnopolskim Repozytorium Pisemnych Prac Dyplomowych oraz dokumentów pochodzących z innych źródeł porównania (Internet, akty prawne, uczelniane bazy referencyjne). Prace dyplomowe przechowywane są w systemie informatycznym Uczelni. Egzaminy dyplomowe przeprowadzane są zgodnie z zasadami określonymi w procedurze dyplomowania, a zakres tematyczny egzaminu związany jest z wiedzą w zakresie dyscypliny naukowej, do której oceniany kierunek studiów został przypisany. Egzamin dyplomowy na studiach pierwszego i drugiego stopnia student składa przed trzyosobową komisją, w której są: przewodniczący (dziekan, prodziekan lub osoba wyznaczona przez dziekana, która posiada co najmniej stopień doktora) oraz promotor i recenzent pracy dyplomowej. W trakcie egzaminu dyplomowego, składającego się z dwóch części, student powinien wykazać się wiedzą i umiejętnościami z zakresu programu studiów. Komisja Egzaminacyjna, biorąc pod uwagę oceny z pracy dyplomowej wystawione przez promotora i recenzenta oraz oceny z egzaminu dyplomowego, ustala ostateczną ocenę ukończenia studiów dla dyplomanta. Na czas obowiązywania w kraju zagrożenia epidemicznego związanego z COVID-19, wprowadzono procedurę zdalnego dyplomowania. Zasady przeprowadzania zdalnego egzaminu dyplomowego przy użyciu infrastruktury technicznej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w tym audio i video zostały określone

w wewnętrznym akcie normatywnym Uczelni – stosownym zarządzeniu Rektora. Zmianie uległa tylko forma przeprowadzenia egzaminu z tradycyjnej na cyfrową przy zachowaniu pozostałych składowych procedury dyplomowania. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się opisane są w Regulaminie studiów. Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się odbywa się na poziomie kontroli i oceny bieżącej w ramach zajęć programowych oraz na poziomie prac etapowych oraz dyplomowych, które umożliwiają ocenę przygotowania studentów do prowadzenia badań naukowych. Tematyka prac etapowych jest zgodna z celami kształcenia oraz efektami uczenia się, jest dostosowana do poziomu studiów pierwszego i drugiego stopnia, realizowanych treści programowych i zgodna z zakresem dyscypliny nauki o bezpieczeństwie. Szczegółowe zasady zaliczania poszczególnych zajęć i sposoby weryfikowania osiągnięcia przypisanych do nich efektów uczenia się zostały opisane w kartach przedmiotu, a dobór tych form nie budzi zastrzeżeń. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się pozwalają na równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Na ocenianym kierunku studiów określone zostały zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej, dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów. Formy i warunki zaliczenia przedmiotu prowadzonego zarówno w formie zdalnej, jak i z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów są zróżnicowane i dostosowane do poszczególnych efektów w taki sposób, aby umożliwić ich weryfikację i zapewniają ochronę danych i identyfikacji tożsamości studenta. Szczegółowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się zawarte są w sylabusach, a każdy z nauczycieli akademickich ma obowiązek przedstawienia studentom warunków zaliczenia modułu i sposobów weryfikacji efektów na pierwszych zajęciach uwzględniając również formy zdalne weryfikacji efektów wykorzystujące środki komunikacji elektronicznej. Stosowane na ocenianym kierunku studiów metody weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się obejmują: egzamin pisemny w formie testu, egzamin pisemny w formie opisowej, egzamin ustny, okresowe prace kontrolne – kolokwia ustne lub pisemne, projekty indywidualne lub zespołowe, prezentacje przygotowane indywidualnie lub w grupie, rozwiązanie zadania problemowego, obserwacja aktywności i wypowiedzi, obserwacja i ocena realizacji zadań analitycznych, rachunkowych, przygotowanie pracy dyplomowej i inne, dobrane indywidualnie przez nauczyciela akademickiego metody weryfikacji efektów uczenia się. Tematy egzaminacyjne są w większości na właściwym poziomie trudności, a weryfikacja efektów uczenia się jest przeprowadzana zgodnie z sylabusami zajęć. Rodzaj, forma, tematyka prac egzaminacyjnych, etapowych, itp., a także prac dyplomowych i stawianych im wymogów są dostosowane do poziomu i profilu studiów oraz efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. Poziom merytoryczny prac jest zróżnicowany i są one właściwie oceniane. Stwierdzono, że w procesie dyplomowania istnieje trafność doboru tematyki prac, zgodność z efektami uczenia się na ocenianym kierunku, zgodność treści i struktury pracy z tematem oraz poprawność stosowanych metod i narzędzi badawczych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Proces rekrutacji na kierunek bezpieczeństwo narodowe tak na pierwszy, jak również na drugi stopień jest jasny i zrozumiały. Uczelnia w sposób prawidłowy dokonała określenia kompetencji oczekiwanych od kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym zasady dyplomowania. Zasady i kryteria przyjęcia na studia umożliwiają właściwy dobór kandydatów. System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się, jak również wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny umożliwiają sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Stosowane podczas zajęć z języka obcego metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia oraz B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych, egzaminacyjnych i dyplomowych. Rodzaj, forma i tematyka prac dyplomowych uwzględniają poziom i profil kierunku, zakładane efekty uczenia się oraz dyscyplinę – nauki o bezpieczeństwie, do której kierunek został przyporządkowany.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Obsada na wizytowanym kierunku studiów - bezpieczeństwo narodowe na pierwszym stopniu obejmuje dwudziestu dwóch nauczycieli akademickich, w tym: sześć osób ze stopniem doktora habilitowanego, dwanaście osób ze stopniem doktora oraz cztery osoby z tytułem zawodowym magistra, z kolei studia na drugim stopniu od roku akademickiego 2020/2021 nie są prowadzone z powodu braku odpowiedniego naboru. Kadra naukowa obsługująca zajęcia dydaktyczne zasadniczo posiada wykształcenie mające związek z dyscypliną nauki o bezpieczeństwie, do której oceniany kierunek został przyporządkowany, jednakże różnorodność wykształcenia (osoby ze stopniami naukowymi z zakresu m.in. dyscypliny nauki o polityce i administracji, czy historii) jest podyktowana potrzebą dostosowania kadry do obsługiwanych zajęć dydaktycznych. Liczba samodzielnych nauczycieli akademickich, jak też osób nieposiadających stopnia naukowego dedykowanych do obsługi wizytowanego kierunku studiów stanowi wystarczające zaplecze do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Nauczyciele akademicy mają dorobek naukowy odpowiadający realizowanymi przez nich przedmiotów, co umożliwia właściwą obsługę zajęć dydaktycznych oraz nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Część kadry naukowej posiada także doświadczenie zawodowe związane z bezpieczeństwem narodowym, co wspomaga realizację przedmiotów zorientowanych na przygotowanie studentów do oczekiwań rynku pracy. Natomiast spośród osób z tytułem zawodowym magistra są osoby zatrudnione na stanowisku asystenta oraz osoby z doświadczeniem zawodowym

z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego i bezpieczeństwa społeczności lokalnych, a także osoby wspierające proces dydaktyczny jako lektorzy nauki języków obcych z odpowiednim wykształceniem filologicznym i dorobkiem dydaktycznym. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów prowadzą działalność naukową w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, jak też w innych dyscyplinach należących do dziedziny nauk społecznych, czego efektem są ich autorskie i współautorskie publikacje naukowe publikowane w monografiach naukowych i materiałach pokonferencyjnych oraz artykuły w renomowanych czasopismach naukowych. Poza tym nauczyciele akademicy łączą działalność dydaktyczną z działalnością naukową włączając studentów w prowadzone na uczelni badania naukowe, prowadząc opiekę nad przygotowaniem studentów do wystąpień na konferencjach naukowych, opracowaniem referatów i publikacji naukowych. Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów z uwagi na pandemię są prowadzone w formie zdalnej, w związku z czym kadra naukowa uzupełniła swoje kompetencje dydaktyczne do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Nauczyciele akademicy mają zapewnione wsparcie finansowe ze strony uczelni na podnoszenie kompetencji dydaktycznych, w tym również na udział w różnego rodzaju przedsięwzięciach naukowych tj. konferencje naukowe, seminaria naukowe, itp. Rozwój kompetencji kadry naukowej, w tym zwłaszcza kompetencji językowych polega m.in. na organizacji przez uczelnię bezpłatnych szkoleń. Posiadane i rozwijane kompetencje nauczycieli akademickich umożliwiają prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Przydział zajęć, jak też obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli umożliwia prawidłową realizację przypisanych im zajęć. Zasadniczo zajęcia dydaktyczne przydzielane są zgodnie z zainteresowaniami badawczymi poszczególnych nauczycieli akademickich, jak również w zgodzie z ich dorobkiem naukowym. Obsadzając zajęcia dydaktyczne w uczelni uwzględnia się zarówno kompetencje merytoryczne, doświadczenia dydaktyczne, jak też kompetencje językowe, oceny studentów, czy kompetencje cyfrowe. Obciążenie godzinowe nauczycieli zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Wszyscy nauczyciele akademicy posiadają kompetencje do prowadzenia zajęć zdalnych. Kryteria doboru nauczycieli akademickich są sformalizowane, a rekrutacja odbywa się na zasadzie konkursu. Procedura konkursowa sprawia, że kryteria doboru są transparentne. Kadra naukowa ocenianego kierunku studiów systematycznie powiększa swój dorobek naukowy, jak również wykazuje się udziałem w krajowych i międzynarodowych grantach oraz projektach o tematyce związanej z dyscypliną nauki o bezpieczeństwie. Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku studiów jest oceniana przez studentów oraz podlega ocenie pracowniczej w okresie ustawowym, który jest szczegółowo określony przepisami wewnętrznych aktów normatywnych uczelni. Ocena działalności naukowej nauczyciela akademickiego uwzględnia m.in. wygłoszone referaty na konferencjach naukowych, opublikowane opracowania w czasopismach naukowych głównie punktowanych na „liście ministerialnej”, monografie, udział w pracach badawczych, itp., ocena działalności dydaktycznej odbywa się w oparciu m.in. hospitacji zajęć, analizy ocen studenckich, oceny przygotowywanych materiałów dydaktycznych, procesu dyplomowania oraz aktywność w wymianie międzynarodowej, z kolei ocena działalności organizacyjnej obejmuje pełnienie funkcji organizacyjnych, udział w komisjach uczelnianych, udział w inicjatywach motywujących i wspierających studentów w ich rozwoju, zaangażowanie we współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Kadra dydaktyczna motywowana jest do pracy dodatkami za działalność naukową i dydaktyczno-organizacyjną. Przykładem motywowania nauczycieli akademickich są m.in. nagrody Rektora za działalność naukową, dydaktyczną bądź organizacyjną. Innym przykładem motywowania nauczycieli akademickich jest przyznawanie środków finansowych na publikacje opracowań naukowych w publikacjach zwartych bądź czasopismach naukowych. Polityka kadrowa umożliwia premiowanie

najbardziej aktywnych nauczycieli akademickich. System premiowy optymalizuje kierunek działalności naukowej motywując nauczycieli akademickich do wszechstronnego rozwoju. Skuteczność prowadzenia polityki kadrowej potwierdzają awanse naukowe. Realizowana polityka kadrowa w uczelni umożliwia odpowiednio reagować na konflikty bądź zagrożenia lub dyskryminacje przemocy wobec członków wspólnoty akademickiej, jak też na bieżąco rozwiązywać tego rodzaju sytuacje.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra naukowa ocenianego kierunku studiów posiada pożądany dorobek naukowy do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Umożliwia to osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Struktura kwalifikacji, jak też stabilność kadry jest na właściwym poziomie. Dorobek naukowy nauczycieli w zakresie dyscypliny wiodącej jest znaczący i sukcesywnie powiększany. Nauczyciele akademicy posiadają dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne, a kompetencje głównie potrzebne do pracy w formule zdalnej są uzupełniane w ramach systemu nieodpłatnych i dedykowanych do tego szkoleń. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich jest zgodne z normami określonymi w prawie powszechnie obowiązującym w tym zakresie oraz stwarza możliwość prawidłowej realizację zajęć dydaktycznych. Kryteria doboru nauczycieli akademickich mają charakter sformalizowany oraz umożliwiają wybór najlepszych kandydatów. Kadra naukowa podlega ocenie przez studentów, jak też jest poddawana systematycznym hospitacjom oraz ocenom okresowym. Wyniki tych ocen wpływają na indywidualizowanie ścieżek karier. Polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki różnych zagrożeń.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura uczelni jest zlokalizowana w dwóch obiektach usytuowanych w dogodnym miejscu. Sale dydaktyczne wyposażone zostały w urządzenia multimedialne: wideoprojektory, odtwarzacze DVD, odbiorniki telewizji satelitarnej, multimedialny komputer, tablice elektroniczne z interfejsem do komputera. W jednym z budynków znajdują się m.in.: trzy przestronne, nowoczesne aule wykładowe (całością każdej z nich steruje zintegrowany system zarządzający pracą wszystkich urządzeń) – każda mieszcząca się na dwieście osób, sześć sal wykładowych – każda na sto – sto dwadzieścia osób, siedem laboratoriów komputerowych – każde po dwadzieścia stanowisk, dwa laboratoria językowe (każde dla osiemnastu osób), multimedialnej pracowni językowej, trzydzieści sal dydaktycznych, cztery sale

seminaryjne – każda dla dwudziestu osób. Liczba miejsc w salach seminaryjnych, ćwiczeniowych oraz wykładowych jest odpowiednia dla liczby grup studenckich. W budynku wyodrębniono także dwadzieścia siedem specjalistycznych pracowni dydaktycznych, bibliotekę ze skomputeryzowaną czytelnią, magazyn biblioteki i podręczne archiwum, pokoje jednostek organizacyjnych uczelni, pomieszczenia administracyjne, samorządu studenckiego i dedykowane do rozwijania zainteresowań artystycznych, siłownia z zapleczem i bufet. Studenci mają także zapewniony dostęp do szerokiego zaplecza rekreacyjnego, który mieści się w obiektach uczelni i w obiektach, które uczelnia wynajmuje. Pracownie specjalistyczne, które są wykorzystywane do prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku znajdujące się w jednym z budynków uczelni wyposażone są laboratoria komputerowe z nowoczesnymi komputerami i oprogramowaniem, które umożliwiają realizację zajęć z przedmiotów tj.: *technologie informacyjne* i *oprogramowanie użytkowe*. Ponadto, na komputerach zainstalowane są specjalistyczne oprogramowania: Lex Akademia Premium, GRETl oraz platforma symulacyjna zagrożeń bezpieczeństwa firmy PROCEED. Studenci mają możliwość skorzystania także z: multimedialnej pracowni językowej, która została wyposażona w sprzęt komputerowy z zainstalowanym specjalistycznym oprogramowaniem przeznaczonym do tłumaczenia m.in. w języku angielskim oraz dwóch laboratoriów językowych. Obiekty uczelni przystosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, ponieważ obejmują podjazdy, windy wewnętrzne i toalety o gabarytach przystosowanych dla wózków inwalidzkich, a także przestronne ciągi komunikacyjne. Dodatkowo wyposażenie w postaci stolików i krzeseł w salach wykładowych i ćwiczeniowych zostało ustawione, aby umożliwić swobodne przemieszczanie się osobom poruszającym się na wózku inwalidzkim, a osobom z niepełnosprawnością wzrokową lub słuchową na usadowienie się w miejscu korzystniejszym do odbioru treści przekazywanych podczas zajęć. Sale zostały specjalnie oznakowane z myślą o osobach niedowidzących lub słabowidzących. Studenci mają możliwość skorzystania ze sprzętu komputerowego i Internetu, który jest dostępny we wszystkich budynkach i pomieszczeniach uczelni poprzez strukturę sieci LAN, Wi-Fi i sieć Intranetową. Takie rozwiązanie umożliwia w dowolnym miejscu uczelni przyłączenie się studentów i pracowników do systemu informatycznego, udostępniając wszystkie istniejące zasoby sieciowe społeczności akademickiej. W związku z pandemią uczelnia realizuje zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość korzystając z odpowiednich, popularnych narzędzi (MS-Teams) oraz zapewnia dostęp do aktualizowanej platformy e-learningowej Polskiej Akademii Otwartej dostosowanej do odpowiednich form zajęć i metod dydaktycznych oraz usprawniający proces dydaktyczny w uczelni. Platforma jest dostępna także dla studentów z niepełnosprawnością. Studenci posiadają także dostęp do infrastruktury dydaktycznej i badawczej, w tym: aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, a także specjalistycznych sal poza zajęciami (po zgłoszeniu takich potrzeb do Działu IT), jak również mogą korzystać z wirtualnych laboratoriów. Uczelnia posiada bibliotekę zapewniającą dostęp do księgozbiorów z zakresu procesu kształcenia, a także prowadzonych prac naukowo-badawczych. Zasoby biblioteczne są bogate i zawierają różne działy, a zadedykowany dla ocenianego kierunku został oznaczony jako bezpieczeństwo z 970 tytułami. Księgozbiór biblioteczny jest stale uzupełniany o kolejne pozycje, przy czym część zapotrzebowania dotyczącego m.in.: zakupu literatury jest zgłaszana przez nauczycieli i studentów, co wynika z potrzeb kształcenia i/lub badań prowadzonych przez studentów oraz pracowników uczelni. Propozycje zamówień bibliotecznych mogą składać zarówno pracownicy, jak też studenci. Biblioteka uczelni prenumeruje też wydawnictwa czasopism, które są właściwe dla prowadzonych kierunków studiów, a dla ocenianego dostępne są specjalistyczne czasopisma tj.: „Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego”, „Internal Security”, „Kontrola Państwa”, „Kwartalnik Policyjny”, „Studia Bezpieczeństwa Narodowego”, „Przegląd Sił Zbrojnych”,

„Przegląd Pożarniczy”, „Państwo i Prawo”. Studenci uczelni mają zapewniony także dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki (WBN) stanowiącej wsparcie w pracach badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych we wszystkich dziedzinach wiedzy i specjalnościach naukowych oraz w procesie opracowywania prac dyplomowych. Poza tym studenci mają dostęp do cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych Academia, co umożliwia uzyskanie dostępu do zasobów cyfrowych, w tym współczesnych książek i periodyków naukowych ze wszystkich dziedzin wiedzy. Obecnie udostępnianych jest ponad 3,2 mln dokumentów. Uczelnia będąc członkiem projektu ibuk.pl stworzyła studentom możliwość wypożyczenia książek drogą elektroniczną, w tym też z krajowych zasobów elektronicznych. Baza serwisu ibuk.pl zawiera pozycje z różnych dziedzin nauki, w tym odnoszących się do ocenianego kierunku. Uczelnia zapewniając dostosowanie infrastruktury dydaktycznej i naukowej do potrzeb procesu kształcenia stale monitoruje stan bazy informatycznej, dydaktycznej, bibliotecznej, lokalowej i dokonuje jej przeglądów z udziałem specjalistów, kadry dydaktycznej oraz studentów, a także interesariuszy zewnętrznych. Bieżącego monitorowania stanu wyposażenia sal dydaktycznych, laboratoriów, zasobów bibliotecznych i oprogramowania dokonują dedykowani do tego pracownicy techniczni, administracyjni, pracownicy biblioteki zgłaszając odpowiednie potrzeby w tym zakresie. Wyniki prowadzonych badań i przeglądów infrastruktury badawczej i dydaktycznej mają na celu usprawniać działalność uczelni w tym zakresie, a przykładem takich usprawnień jest wprowadzenie do kształcenia zdalnego nowoczesnej platformy Blackboard umożliwiającej innowacyjne tworzenie interaktywnych zajęć i skuteczną ewaluację efektów osiągniętych przez studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, jak też wyposażenie techniczne pomieszczeń przeznaczonych do zajęć dydaktycznych w uczelni mają charakter nowoczesny, jak też umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku studiów. Są one także dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający im pełny udział w procesie kształcenia. Sale dydaktyczne, jak też laboratoria zostały wyposażone w odpowiedni sprzęt techniczny, dostęp do Internetu i oprogramowanie wraz z infrastrukturą umożliwiającą podłączenie komputerów przenośnych. Infrastruktura biblioteczna również ma charakter nowoczesny, który dopełnia rozwiązania umożliwiające pożądaną realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Infrastruktura dydaktyczna, jak też baza biblioteczna oraz techniczna podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą pracownicy uczelni, studenci, jak również interesariusze zewnętrzni, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących i rozwojowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia dla kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzi stałą, aktywną i wielopłaszczyznową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Interesariusze zewnętrzni współpracujący z kierunkiem na podstawie formalnych porozumień to między innymi: Służba Ochrony Państwa, Serwis Konsalnet Security Sp. z o.o., Fundacja Centrum Stosunków Międzynarodowych, ThinkTank – Ośrodek Dialogu i Analiz, Nadwiślański Oddział Straży Granicznej im. Powstania Warszawskiego.

Są to instytucje, które uczestniczą w procesie konsultacyjnym, dotyczącym konstruowania i doskonalenia programu kształcenia, m.in. w opracowywaniu koncepcji kształcenia i określaniu efektów uczenia się, w tym odnośnie oferowanych specjalności w ramach kierunku bezpieczeństwo narodowe.

Liczba przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego kooperujących z kierunkiem jest w pełni wystarczająca dla prawidłowej realizacji procesu kształcenia i jest zgodna z obszarami działalności zawodowej oraz zbieżna z wyzwaniami zawodowego rynku pracy właściwymi dla ocenianego kierunku. Efektem przeprowadzonych przeglądów programowych na kierunku bezpieczeństwo narodowe, w tym dyskusji środowiska naukowego i praktyków reprezentujących środowisko zawodowe specjalistów z zakresu bezpieczeństwa, zatrudnionych w Policji, Siłach Zbrojnych, Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Straży Miejskiej, organizacjach pozarządowych i ośrodkach doradczych, administracji rządowej (np. Wydziałach Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego czy Centrach Powiadamiania Ratunkowego) oraz podmiotach gospodarczych (np. agencje ochrony osób i mienia, agencje detektywistyczne, specjaliści ds. bezpieczeństwa) były liczne modyfikacje doskonalące program studiów w szczególności w zakresie przedmiotów specjalnościowych, w tym przygotowujących do rynku pracy. Na studiach pierwszego stopnia do programu studiów dodano dwa przedmioty: podstawy systemu zwalczania zagrożeń terrorystycznych oraz bezpieczeństwo ekologiczne. Natomiast na studiach drugiego stopnia do programu studiów do grupy przedmiotów kierunkowych dodano przedmiot: migracja w polityce bezpieczeństwa państwa i UE. Ponadto na studiach drugiego stopnia na specjalności *zarządzanie bezpieczeństwem państwa w stanach nadzwyczajnych* w miejsce przedmiotu *komunikacja w zarządzaniu kryzysowym* wprowadzono przedmiot *przywództwo w sytuacjach kryzysowych* oraz wprowadzono przedmiot *siły zbrojne w sytuacjach nadzwyczajnych*. Na studiach drugiego stopnia specjalności *bezpieczeństwo państwa w miejscach przedmiotu terroryzm a bezpieczeństwo narodowe* wprowadzono przedmiot *antyterroryzm w systemie bezpieczeństwa RP* oraz dodano przedmioty: *koncepcja bezpieczeństwa narodowego w Unii Europejskiej*. Wprowadzone przez Uczelnię w wyniku licznych konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi zmiany dostosowują ofertę przedmiotów specjalnościowych, treści kształcenia do aktualnych problemów występujących w bezpieczeństwie państwa w perspektywie Unii Europejskiej jednocześnie znajdujących się w centrum dyskusji zarówno naukowej jak i dyskusji społecznej i wymagających systemowych globalnych rozwiązań.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi współpracuje Uczelnia jest zgodny z obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku, koncepcją i celami kształcenia.

Główne formy współpracy uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego to organizacja: obowiązkowych praktyk studenckich, staży, wizyt studyjnych, warsztatów, kursów, prac badawczych i konferencji naukowych.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym występuje również na polu obsady zajęć dydaktycznych i modyfikacji treści kształcenia wprowadzonych przez nauczycieli akademickich posiadających doświadczenie zawodowe. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych są zaangażowani w prowadzenie zajęć na ocenianym kierunku studiów.

Studenci w ramach współpracy z interesariuszami zrealizowali prace dyplomowe o charakterze analitycznym oraz praktycznym o tematyce bezpieczeństwa między innymi: zagrożenia pandemiczne - organizacja imprez masowych, wpływ na opinię publiczną; presja imigracyjna ze strony Białorusi – wpływ na politykę imigracyjną państwa; informacyjny arsenał wojny hybrydowej w konflikcie rosyjsko-ukraińskim; współczesny wymiar terroryzmu i cyberterroryzm; militarne zastosowanie sztucznej inteligencji; psychologiczny aspekt bezpieczeństwa społecznego; zadania Policji, Straży Pożarnej i Straży Granicznej w kształtowaniu bezpieczeństwa narodowego; bezpieczeństwo społeczności lokalnych; zagrożenia związane z ruchami subkulturowymi; system bezpieczeństwa budynków państwowych. Interesariusze zewnętrzni zgłaszają Uczelni propozycje prac dyplomowych, które w dalszej kolejności mogą być inkorporowane w codziennej działalności pracodawców.

Na mocy sformalizowanej współpracy instytucje kooperujące z Uczelnią zapewniają pracownikom i studentom ocenianego kierunku możliwość prowadzenia projektów badawczych.

W Uczelni działa Koło Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego związane z kierunkiem, które współpracuje z pracodawcami przy organizacji i określaniu tematyki konferencji naukowych integrujących problematykę bezpieczeństwa narodowego w wymiarze teoretycznym i praktycznym, w trakcie których studenci mają możliwość biernego oraz czynnego uczestniczenia. Wśród nich zorganizowano następujące konferencje: Międzynarodowa konferencja pt. POMELO Siła Głosu, Muzyki i Różnorodności (19.03.2021 w formie online) połączona z warsztatami; Dni Przedsiębiorczości i Kariery 2021 (10.05.2021); IX Konferencja Naukowa Bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe (18-19 września 2019).; Konferencja Naukowo-Praktyczna PIRO-TACTICS 2018 (20-21 czerwca 2018); Konferencja Naukowa Zarządzanie bezpieczeństwem (16 marca 2017); Konferencja Bezpieczeństwo Antyterrorystyczne Budynków Użyteczności Publicznej (21 listopada 2018); Łódzkie Dni Bezpieczeństwa Narodowego, VI Konferencja Naukowa organizowana we współpracy z Uniwersytetem Narodowym im. Jarosława Mądrego w Charkowie, Ukraina bezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe. Jednostka dla studentów kierunku organizuje wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi szkolenia ponadprogramowe podnoszące praktyczne kompetencje studentów, warsztaty oraz kwalifikacje dające im przewagę na rynku pracy, np. warsztaty Coaching a Buzzword or a Life Changing Tool? (17.06.2021); Jak rozkręcić firmę?

Dla studentów bezpieczeństwa narodowego przewidziano także możliwość uczestnictwa w programie Legii Akademickiej, której V edycja wystartowała w roku akademickim 2021/2022.

W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni w związku z Covid- 19 prowadzona jest również wielopłaszczyznowa współpraca z interesariuszami zewnętrznymi. Uczelnia, z uwagi na stan pandemii, w sposób sprawny przeniosła współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym na tryb zdalny, prowadząc w tym trybie konsultacje, konferencje naukowe, warsztaty czy wizyty studyjne online.

Współpraca Uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego podlega przeglądowi okresowemu w ramach działającej przy Rektorze Radzie Biznesu, jak również w ramach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Komisji Programowej, w których skład wchodzi zarówno

przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, jak i studenci. W wyniku okresowych przeglądów współpracy, Uczelnia podjęła działania dotyczące m.in. organizacji konferencji naukowych - co tworzy warunki do wymiany wiedzy, osiągnięć i doświadczeń środowiska naukowego i praktyków z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz realizacji wspólnych projektów naukowych i wdrożeniowych, co umożliwia transfer wiedzy o najnowszych wynikach prac naukowych z zakresu bezpieczeństwa narodowego. Wyniki badania losów zawodowych absolwentów analizowane są przez władze Uczelni. Uczelnia prowadzi i dokumentuje okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w zakresie oceny poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, co umożliwia jej podsumowanie dotychczasowych dokonań.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia stale współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przybiera zróżnicowane formy dostosowane do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia skutecznie prowadzi i wykorzystuje wyniki z badania losów absolwentów. Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji są realizowane na podstawie formalnie przyjętych założeń. Uczelnia podsumowuje sposób realizacji przyjętych celów na płaszczyźnie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co właściwie wpływa na skuteczność podejmowanych działań doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia przyjętymi w ramach kierunku bezpieczeństwo narodowe w Społecznej Akademii Nauk w Łodzi, Filia w Warszawie. Rozwój umiędzynarodowienia procesu kształcenia stanowi jeden z priorytetowych celów uczelni, zawartych

w strategii przyjętej na lata 2017-2022. Najważniejszymi elementami tego procesu są adaptacja wyników badań prowadzonych w skali światowej, inicjowanie i rozwijanie form współpracy międzynarodowej z uczelniami partnerskimi, nawiązywanie i rozwijanie współpracy w ramach dyscypliny nauk o bezpieczeństwie, zachęcanie studentów do realizacji części programu studiów w uczelniach zagranicznych, dostosowywanie organizacji toku studiów do potrzeb i oczekiwań studentów zagranicznych oraz prowadzenie aktywnej polityki zatrudniania. Rozwój współpracy międzynarodowej został również zawarty w Polityce Jakości Społecznej Akademii Nauk.

Uczelnia umożliwia studentom wyjazdy stypendialne w ramach programu Erasmus + oraz umów z uniwersytetami partnerskimi, w czasie których mogą poszerzać swoją wiedzę oraz kompetencje językowe powiązane ze specjalnościami wybieranymi w ramach studiów na ocenianym kierunku. SAN w Łodzi, Filia w Warszawie współpracuje z uczelniami zagranicznymi w Słowacji, w których program kształcenia jest ściśle związany z dyscypliną nauk o bezpieczeństwie. Ponadto, uczelnia zawarła umowy z Clark University (Stany Zjednoczone) oraz organizacjami międzynarodowymi (np. Regional Academy on the United Nations). Od 2007 roku studenci SAN mają także możliwość odbywania praktyk zagranicznych w ramach programu Erasmus.

Koncepcja umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe jest ściśle powiązana ze strategią rozwoju współpracy z wybranymi partnerami zagranicznymi. Strategia integruje studentów długoterminowych, realizujących pełen program studiów, ze studentami krótkoterminowymi. Sytuacja pandemiczna sprzyjała dalszemu organizowaniu takich spotkań z wykorzystaniem dostępnych platform komunikacyjnych. Rozwojowi współpracy międzynarodowej wydziału podporządkowana została także oferta lektoratów, służąca podwyższaniu kompetencji językowych studentów, by mogli skorzystać i w pełni wykorzystać zagraniczne pobyty stypendialne. W ramach studiów pierwszego stopnia, w programie studiów przewidziano 180 godzin zajęć lektoratów z języka angielskiego lub niemieckiego w trybie stacjonarnym oraz 96 godzin w trybie niestacjonarnym. Z kolei w ramach studiów drugiego stopnia, zaplanowano odpowiednio 45 i 24 godziny zajęć.

Zarówno członkowie kadry akademickiej, jak i studenci mają zapewnione bardzo szerokie możliwości aktywności międzynarodowej, ściśle związanej z kształceniem na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Wykładowcy mają stworzone możliwości poszerzania swojej wiedzy i dorobku naukowego, a także rozwoju kompetencji dydaktycznych w czasie zagranicznych pobytów stypendialnych, zarówno krótkoterminowych, jak i długoterminowych. Mogą brać udział w szeregu międzynarodowych projektów podnoszących kompetencje, takich jak Search&Rescue, EUnderground oraz Strategies for refuGees. Uczestniczą również w certyfikowanych szkoleniach. Studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe mają zapewnione szerokie możliwości rozwoju aktywności międzynarodowej poprzez udział w wymianach zagranicznych, pobytach stypendialnych, wykładach zagranicznych badaczy oraz studiowania w języku angielskim.

Społeczna Akademia Nauk w Łodzi, Filia w Warszawie monitoruje i przeprowadza okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia w ramach kierunku bezpieczeństwo narodowe. Za monitorowanie procesu umiędzynarodowienia procesu kształcenia odpowiadają Dział Współpracy Międzynarodowej oraz Prorektor ds. badań naukowych i internacjonalizacji. Przygotowywane są cykliczne sprawozdania w tym zakresie. Wpływ rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację na bieżąco monitoruje Komisja Programowa. Ocenie podlega aktywność dydaktyczna i naukowa członków kadry akademickiej, jak również studentów ocenianego kierunku. Obserwacje oraz wnioski wynikające z procedur oceny są wykorzystywane do modyfikacji lub intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Wydział bierze również pod uwagę opinie studentów,

zbierane w ankietach oraz przekazywane bezpośrednio wykładowcom i pracownikom administracyjnym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia w ramach kierunku bezpieczeństwo narodowe są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Uczelnia stwarza warunki do udziału kadry i studentów w międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia, dostosowanie programu studiów oraz uwzględnienie w sylabusach przedmiotów literatury obcojęzycznej. Skala umiędzynarodowienia jest pochodną szeregu uwarunkowań, w tym materialnych, systemowych oraz globalnych. Wydział, w ramach którego prowadzone są studia w ramach kierunku bezpieczeństwo narodowe, oferuje kompleksowy charakter wsparcia wszystkim interesariuszom wewnętrznym. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, a ich wyniki stanowią podstawę wprowadzanych zmian.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie i w sposób kompleksowy. Podejmowane działania przybierają zróżnicowane formy, z wykorzystaniem współczesnych technologii, w szczególności w zakresie zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia podejmuje działania adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy. System wsparcia uwzględnia działalność obejmującą również kwestie świadczeń dla studentów, wsparcie studenckiego ruchu naukowego lub samorządności studenckiej. Wsparcie studentów ma charakter stały i systemowy.

System wsparcia studentów uwzględnia w szczególności zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, w tym wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość prowadzenia projektów badawczych w zakresie nauk o bezpieczeństwie, czego efektem są publikacje naukowe studentów kierunku. Studenci mają także możliwość brania udziału w konferencjach i sympozjach

naukowych. Uczelnia wspiera organizację takich wydarzeń. Ponadto Uczelnia wspiera studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy. W ramach takiego wsparcia studenci mają możliwość udziału w zajęciach poświęconych coachingowi zawodowemu lub w spotkaniach z przedsiębiorcami. Jednostką odpowiedzialną za wsparcie w tym zakresie jest Biuro Karier Studenckich. Jednostka zajmuje się organizowaniem konsultacji z doradcą zawodowym, prowadzi szkolenia oraz udostępnia oferty pracy. Ponadto Biuro Karier Studenckich pomaga przygotować się do procesu rekrutacyjnego np. w zakresie przygotowania dokumentów aplikacyjnych. Biuro Karier Studenckich realizuje także projekty podnoszące kompetencje zawodowe studentów. Przykładem takiego przedsięwzięcia jest projekt „Zintegrowanego Programu Rozwoju SAN – Nowa jakość”, w ramach którego studenci mieli możliwość udziału w różnych kursach oraz warsztatach. W Uczelni funkcjonują rozwiązania w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W związku z ograniczeniem funkcjonowania uczelni, wprowadzono szkolenia przeznaczone dla studentów dotyczące wykorzystywanych narzędzi. Podczas zajęć studenci mogą także korzystać ze wsparcia pracownika działu IT, którego zadaniem jest pomoc w bieżących sprawach. W Uczelni funkcjonują rozwiązania dedykowane tzw. „osobom wykluczonym cyfrowo”. Uczelnia zapewnia możliwość korzystania z wydzielonych sal w celu uczestnictwa w zajęciach oraz możliwość wypożyczenia sprzętu.

W Uczelni funkcjonują mechanizmy wsparcia studentów wybitnych. Studenci osiągające najlepsze wyniki w nauce mogą korzystać z opieki pracownika naukowego. W Uczelni organizowane są konkursy na najlepszą pracę dyplomową. Najlepszym studentom oferuje się kursy specjalistyczne rozszerzające kompetencje zawodowe. Dodatkową formą wsparcia studentów wybitnych jest indywidualny plan studiów, na który zgodę wyraża dziekan. Ta forma indywidualizacji procesu kształcenia polega na zmianie kolejności realizacji wybranych przedmiotów objętych programem studiów danego kierunku. Jedną z przesłanek uzyskania zgody jest osiągnięcie średniej ocen na poziomie co najmniej 4,5. Ponadto formą wsparcia studentów wybitnych jest stypendium rektora.

Studenci mają możliwość korzystania z różnorodnych form aktywności. W Uczelni organizowane są wydarzenia i przedsięwzięcia umożliwiające wszechstronny rozwój studentów. Przykładami takich przedsięwzięć są webinaria i warsztaty poświęcone w szczególności cyberbezpieczeństwu, wojskowości, biznesowi lub analizie danych. Ponadto studenci mogą uczestniczyć w programie Legii Akademickiej.

Wsparcie jest skierowane do różnych grup studentów, w szczególności studentów z niepełnosprawnościami. Podstawową formą wsparcia uwzględniającą zindywidualizowane potrzeby różnych grup jest indywidualna organizacja studiów (IOS). Zgodnie z przepisami regulaminu studiów IOS polega na realizowaniu obowiązującego na określonym kierunku programu studiów, z uwzględnieniem zwolnienia z uczestnictwa w niektórych zajęciach. Warunki zaliczenia poszczególnych zajęć ustalane są indywidualnie. Zgodę na IOS wyraża dziekan, z zastrzeżeniem, że w przypadku studiów stacjonarnych nie można odmówić zgody studentce w ciąży lub studentowi będącemu rodzicem. Studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z wydłużonego czasu podczas egzaminów lub zaliczeń. Ponadto przewidziane są rozwiązania związane z indywidualizacją procesu kształcenia. Uczelnia oferuje także wsparcie dedykowane studentom studiów niestacjonarnych, które obejmuje nagrywanie zajęć z odtworzenia oraz możliwość uczestnictwa w seminariach dyplomowych poza terminami zjazdów.

System wsparcia studentów uwzględnia sposób zgłaszania przez studentów skarg i wniosków oraz przejrzyste i skuteczne sposoby ich rozpatrywania. Zgodnie z przepisami regulaminu studiów decyzje w indywidualnych sprawach studenckich podejmuje dziekan, który jest obowiązany do rozstrzygnięcia

spraw w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku. Od decyzji wydanej w pierwszej instancji przez dziekana studentowi przysługuje prawo do wniesienia odwołania do rektora. W przypadku gdy decyzję w pierwszej instancji wydał rektor, studentowi przysługuje prawo do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Termin na wniesienie środka zaskarżenia wynosi 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Studenci mogą także korzystać ze skrzynki skarg i wniosków obsługiwanej przez Dział Jakości Kształcenia. Skargi mogą być składane anonimowo w siedzibie Uczelni do skrzynki lub kierowane za pośrednictwem wiadomości email bezpośrednio do jednostki.

W Uczelni prowadzone są działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom. W Uczelni obowiązuje procedura regulująca postępowanie w sprawach skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów, której celem jest zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom niepożądanym. Właściwy do spraw skarg i wniosków w tym zakresie jest Rzecznik Praw Studenta, do którego wszyscy studenci mogą zgłaszać żądania w dowolnej formie. Rzecznik podejmuje niezbędne działania określone w uczelnianej procedurze i w terminie miesiąca, a w wyjątkowych przypadkach dwóch miesięcy rozpatruje sprawę. Skargi i wnioski wraz z zebranymi przez Rzecznika materiałami są przekazywane właściwej jednostce. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość udziału w szkoleniach z zakresu praw i obowiązków studenta. Ponadto w Uczelni przewidziano mechanizmy pomocy ofiarom, które funkcjonują w formie wsparcia psychologicznego oferowanego przez Wewnętrzny Zespół Wsparcia Psychologicznego. W skład Zespołu wchodzi studenci kierunku psychologia, których działalność jest nadzorowana przez nauczycieli akademickich.

W ramach wsparcia studentów stosowane są uczelniane, materialne i pozamaterialne instrumenty oddziaływania na studentów kierunku, mające na celu motywowanie ich do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się. Studenci ocenianego kierunku mogą korzystać ze świadczeń, o których mowa w przepisach o szkolnictwie wyższym i nauce: stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogi i stypendium rektora. System świadczeń funkcjonuje prawidłowo. Świadczenia są wypłacane terminowo. Studenci mogą zwrócić o pomoc do pracowników dziekanatu w przypadku trudności z wypełnianiem wniosku lub w razie skomplikowanego stanu faktycznego i pomoc tę otrzymują. Studenci są także motywowani do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się poprzez możliwość udziału w konferencjach naukowych, a także możliwość udziału w kursach podnoszących kompetencje zawodowe. Ponadto studenci mogą otrzymać nagrody za najlepsze prace dyplomowe.

Kompetencje kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się, w tym kadry administracyjnej odpowiadają potrzebom studentów i umożliwiają wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów w ramach konsultacji, których terminy są udostępniane za pośrednictwem wewnętrznego systemu teleinformatycznego. Jednostką właściwą do spraw obsługi administracyjnej studentów jest Dziekanat, który jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 9-17 oraz w soboty podczas zjazdów w godzinach 8-16. Pracownicy dziekanatu uczestniczą w systematycznych szkoleniach. Studenci mają także możliwość udziału w cyklicznych spotkaniach z dziekanem, w ramach których mogą zgłaszać uwagi dotyczące organizacji procesu kształcenia oraz warunków studiowania. Ponadto studenci mogą korzystać ze wsparcia opiekuna roku, do którego zadań należy w szczególności przekazywanie podstawowych informacji o studiach w ramach spotkań dla studentów rozpoczynających studia, bieżące wsparcie studentów oraz informowanie o obowiązujących aktach prawnych w Uczelni, które dotyczą studentów, w szczególności

w zakresie świadczeń dla studentów oraz procesu kształcenia. Kontakt z opiekunem roku jest możliwy telefonicznie oraz za pośrednictwem poczty e-mail.

Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd i organizacje studentów, kreuje warunki stymulujące i motywujące studentów do działalności w samorządzie, a także do zapewnienia wpływu samorządu na program studiów, warunki studiowania oraz wsparcie udzielane studentom w procesie nauczania i uczenia się. Samorząd studencki organizuje wydarzenia i konkursy o charakterze kulturalnym lub charytatywnym. Przedstawiciele samorządu studenckiego są członkami Senatu, Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Komisji i Zespołów właściwych do spraw jakości kształcenia. Uczelnia zapewnia adekwatne do potrzeb wsparcie finansowe oraz w zakresie infrastruktury. W Uczelni funkcjonuje Koło Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego, którego działalność skupia się na organizacji konferencji naukowych i wydarzeń poświęconych przedsiębiorczości np. Dni Przedsiębiorczości i Kariery. Organizacje studenckie mają zapewnione adekwatne do potrzeb wsparcie organizacyjne i finansowe. W procesie przeznaczania środków na sprawy studenckie związane z organizacjami studenckimi zaangażowany jest samorząd studencki.

W Uczelni prowadzone są przy udziale studentów okresowe przeglądy wsparcia studentów, obejmujące formy wsparcia, w tym wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zasięg ich oddziaływania, skuteczność systemu motywacyjnego, poziom zadowolenia studentów, w tym zadowolenia z narzędzi kształcenia zdalnego, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do doskonalenia wsparcia i jego form. Okresowe przeglądy są realizowane w szczególności w formie ankiet, które dotyczą: form wsparcia, poziomu zadowolenia studentów, w tym z organizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub organizacji pracy dziekanatów. Ponadto prowadzone są nieformalne formy przeglądu wsparcia studentów, takie jak cykliczne spotkania ze studentami, podczas których studenci mają możliwość wyrażenia opinii oraz skrzynka skarg i wniosków, która również umożliwia ocenę funkcjonujących rozwiązań. W Uczelni obowiązuje procedura „Okresowy przegląd i ocena wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym, zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwoju i doskonalenia form wsparcia”, której celem jest kompleksowa analiza i ocena systemu wsparcia oraz przygotowanie raportu z okresowego przeglądu wsparcia studentów. Przykładami zmian wprowadzonymi w związku z okresowymi przeglądami systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest zmiana godzin pracy dziekanatów lub organizacji zajęć w celu dostosowania do potrzeb studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System wsparcia studentów w procesie uczenia się ma charakter kompleksowy i jest adekwatny do potrzeb studentów ocenianego kierunku. Uczelnia oferuje zróżnicowane formy wsparcia, w tym organizacyjnego, finansowego i merytorycznego. Ponadto wsparcie jest skierowane do różnych grup studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami i studentów studiów niestacjonarnych. Studentom zagwarantowano odpowiednie mechanizmy indywidualizacji kształcenia oraz opieki w czasie realizowania procesu dydaktycznego. Studenci mają możliwość podejmowania różnorodnych form aktywności, w szczególności w zakresie działalności naukowej. Studentom zapewnia się także

odpowiednie wsparcie w zakresie składania skarg i wniosków oraz motywowania do osiągania coraz lepszych wyników. Wsparcie jest realizowane przy adekwatnym do potrzeb wsparciu kadry, w tym kadry administracyjnej. Uczelnia wspiera organizacyjnie i materialnie organizacje studenckie, w tym koła naukowe oraz samorząd studentów. Przedstawiciele studentów mają zapewniony wpływ na program studiów oraz warunki studiowania. Ponadto w Uczelni prowadzone są okresowe przeglądy systemu wsparcia, a ich wyniki są wykorzystywane do doskonalenia systemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach jest zapewniony poprzez zamieszczenie tych informacji na ogólnodostępnej stronie internetowej uczelni. Informacje są również dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej SAN, w zakresie przewidzianym w treści właściwego rozporządzenia. W szczególności uczelnia zapewnia dostęp do informacji na temat programów studiów, planów zajęć, dyżurów pracowników, pracy administracji wydziałowej, najistotniejszych kwestii studenckich (harmonogramu sesji egzaminacyjnych, opłat za studia, przeniesień, listy promotorów prac licencjackich i magisterskich, prac dyplomowych, aktualności studenckich, pomocy materialnej). Informacja na temat wymiany Erasmus+, wyjazdów na podstawie umów bilateralnych oraz wykładów gości zagranicznych znajduje się w zakładce Współpraca międzynarodowa. Na stronie Wydziału umieszczone są też druki do pobrania. Dostępne są cyfrowe wersje formularzy wykorzystywanych w wielu kwestiach studenckich, co ma duże znaczenie zwłaszcza w przypadku konieczności okresowego ograniczania kontaktów w związku ze wzrostem zagrożeń o charakterze epidemicznym. Na stronie znajdują się również wszystkie kontakty (bezpośredni mail, telefon) do poszczególnych sekcji i biur Wydziału oraz - w przypadku sekcji studenckiej - do wszystkich pracowników przypisanych do kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe.

Dostęp do informacji o rekrutacji realizowany jest głównie z wykorzystaniem dedykowanej podstrony dla kandydatów. Informacja jest dostępna w językach polskim, angielskim, rosyjskim oraz ukraińskim. Należy podkreślić fakt, iż prezentowana informacja jest równie wyczerpująca i obszerna we wszystkich wersjach językowych.

Informacje są łatwo dostępne oraz przekazywane w sposób gwarantujący brak ograniczeń i wykluczenia ze względu na miejsce, czas oraz używane oprogramowanie. Ponadto, strona internetowa uczelni umożliwia nieskrępowane korzystanie z niej przez osoby z niepełnosprawnościami (funkcje zmiany wielkości czcionki oraz kontrastu). Informacja o studiach na kierunku bezpieczeństwo narodowe, oferowanym przez Społeczną Akademię Nauk w Łodzi, Filia w Warszawie, obejmuje cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, wyraźnie sprecyzowane kryteria przyjęcia na studia oraz terminy związane z procesem rekrutacji. Ponadto, opis oferty studiów zawiera informacje

na temat efektów uczenia się, procesu i organizacji nauczania, stosowanych metod weryfikacji efektów uczenia się, warunków studiowania oraz zasad dyplomowania. W roku akademickim 2020/2021, w związku z przejściem na nauczanie zdalne (pandemia COVID-19), stronę uzupełniono o informacje na temat form i narzędzi prowadzenia zajęć zdalnych oraz o formie i narzędziach wykorzystywanych celem przeprowadzenia zaliczeń i egzaminów w SAN. Uczelnia utworzyła również osobny serwis informacyjny, zawierający podstawowe komunikaty dotyczące kwestii sanitarnych oraz przyjętych procedur w odniesieniu do procesu kształcenia oraz procedur administracyjnych.

Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców. Ocena publicznego dostępu do informacji jest dokonywana w sposób ciągły przez Dział Promocji Uczelni przy uwzględnieniu opinii wszystkich interesariuszy wewnętrznych: studentów, pracowników badawczo-dydaktycznych i pracowników administracji oraz interesariuszy zewnętrznych: kandydatów na studia, absolwentów, pracodawców, a także krajowe i międzynarodowe instytucje naukowo-badawcze. W tej ocenie dużo uwagi przywiązuje się do widoczności informacji w Internecie. Przeprowadzane są wewnętrzne badania kwestionariuszowe z wykorzystaniem ankiet wśród studentów, wśród kandydatów, a także ocena publicznego dostępu do informacji przez potencjalnych studentów SAN podczas bezpośrednich spotkań z uczniami szkół średnich, organizowanych przez pracowników Działu Promocji Uczelni. Ponadto, Uczelniany Zespół ds. systemu informacyjnego SAN przeprowadza ocenę publicznego dostępu do informacji nie później niż dwa tygodnie przed rozpoczęciem każdego semestru.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji, w należyтым stopniu i wymaganym do bieżącego funkcjonowania, komunikowania i powiadamiania otoczenia. Informacja ta jest kompletna i aktualna, dostępna na stronach internetowych Uczelni oraz Wydziału oraz adresowana do zróżnicowanych odbiorców, także obcokrajowców. Ważnym i efektywnie działającym kanałem komunikacji są dziekanat, platformy internetowe, spotkania i rozmowy bezpośrednie. Wydział monitoruje udostępniane informacje pod względem ich aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości oraz zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka jakości określona została w ramach Strategii Rozwoju Społecznej Akademii Nauk oraz Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (WSZJK) obowiązującym od dnia 01.10.2021 r. WSZJK określa standardy kształcenia dotyczące: 1) programów studiów; 2) materiałów dydaktycznych; 3) kwalifikacji nauczycieli akademickich; 4) organizacji i procesu kształcenia. Standardy jakości przyjęte w SAN w Łodzi realizowane są poprzez wdrożenie poszczególnych procedur w tym m.in.:

1. Procedura P02 – Tworzenie i doskonalenie programów studiów oraz obsada zajęć dydaktycznych;
2. Procedura P09 – Ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy nauczycieli akademickich dokonywana przez studentów (tzn. „ankietyzacja”);
3. Procedura P10 – Określenie efektów uczenia się, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się;
4. Procedura P11 – Realizacja praktyk zawodowych;
5. Procedura P12 – Weryfikacja jakości prac dyplomowych;
6. Procedura P13 – Śledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy;
7. Procedura P14 – Weryfikacja, modyfikacja i doskonalenie systemu zarządzania jakością kształcenia.

WSZJK określa, że nadzór nad zarządzaniem jakością kształcenia i jej doskonaleniem na poziomie Uczelni sprawuje Senat i Rektor SAN. Nadzór nad oceną jakości kształcenia, nad realizacją procedur wspomagających ocenę jakości kształcenia oraz nad procesami doskonalącymi na poziomie Uczelni prowadzi Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Nadzór nad funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zarządzania jakością na poziomie jednostki organizacyjnej uczelni pełni odpowiedni Dziekan oraz Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad opiniowanym kierunkiem studiów sprawuje Dziekan Wydziału. Jego kompetencje i zakres odpowiedzialności, w tym również w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku, zostały opisane w sposób przejrzysty i czytelny. Dziekan odpowiada m.in. za właściwą obsadę zajęć dydaktycznych oraz ocenę kompetencji pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i pracowników dydaktycznych służącą osiągnięciu zakładanych w programie efektów uczenia się, a także za realizację programu studiów prowadzonych na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Jest on także odpowiedzialny za dokonanie zmian w propozycji obsady kadrowej, wyznaczanie osób lub zespołów dokonujących przeglądu modułów czy zajęć (w tym praktyk dyplomowych i seminariów) pod kątem osiągania zakładanych efektów uczenia się, a także wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację działań naprawczych, doskonalących oraz określa harmonogram tych działań.

Nadzór nad projektowaniem, monitorowaniem, przeglądem i doskonaleniem programu studiów prowadzonym w ramach WSZJK na kierunku bezpieczeństwo narodowe, sprawuje właściwy Dziekan i Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów kierunku bezpieczeństwo narodowe obejmuje projektowanie i okresowy przegląd programu studiów, w tym projektowanie i przegląd kierunkowych efektów uczenia się. Zgodnie z obowiązującymi procedurami w ramach WSZJK prace nad projektowaniem programu studiów prowadzi Komisja Programowa właściwa dla kierunku studiów. Posiedzenia Komisji zwoływane są systematycznie, w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz w semestrze. Efekty prac Komisja przedstawia Dziekanowi, Pełnomocnikowi Rektora ds. jakości kształcenia i władzom Uczelni.

Proces projektowania programu studiów uwzględnia założenia i cele wskazane w Misji i Strategii Rozwoju Uczelni, Politykę Jakości SAN, potencjał badawczy i kadrowy Uczelni, zaplecze dydaktyczne, wyniki badań rynku pracy, wyniki konsultacji z pracodawcami oraz opinię ekspertów ds. kształcenia. Uwzględnia się także opinie studentów i absolwentów wyrażone w badaniach ankietowych oraz nauczycieli sformułowane w arkuszach weryfikacji efektów. Brane są też pod uwagę głosy pozyskane w trakcie dyskusji na zebraniach katedr, promotorów prac dyplomowych, zespołów powołanych do oceny prac dyplomowych w ramach funkcjonowania WSZJK oraz interesariuszy zewnętrznych. Rekomendacje i konsultacje z podmiotami społeczno-gospodarczymi i studentami czy absolwentami przekazywane podczas spotkań Komisji Programowej, wpływają na przygotowanie i doskonalenie programu studiów. W procesie doskonalenia programu studiów uczestniczą także absolwenci SAN poprzez możliwość wyrażenia opinii w cyklicznych badaniach ankietowych, a także uwzględniane są wyniki badania losów zawodowych absolwentów w systemie ELA. Wyniki badań są omawiane na spotkaniach Komisji Programowej oraz Uczelnianej Komisji ds. Jakości, a na ich podstawie rekomendowane są zmiany w programie kształcenia. Wyniki te pozwoliły rekomendować na kierunku bezpieczeństwo narodowe wprowadzenie zajęć z języka obcego (języka angielskiego lub niemieckiego). Na studiach pierwszego stopnia zwiększono liczbę godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem studentów i nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia ze 120 godzin do 180 godzin zajęć na studiach stacjonarnych oraz z 64 do 96 godzin zajęć dla studiów niestacjonarnych oraz na studiach drugiego stopnia wprowadzono *Język obcy specjalistyczny w zakresie bezpieczeństwa* w wymiarze: 45 godzin zajęć dla studiów stacjonarnych oraz 24 godzin zajęć dla studiów niestacjonarnych.

Doskonalenie programu studiów opiera się na wynikach monitorowania, które obejmuje kluczowe obszary oceny jakości kształcenia na każdym etapie studiów, w tym również dyplomowania. Dział Jakości, we współpracy z Komisją Programową oraz Dziekanem, monitoruje wyniki uzyskiwane przez studentów studiów niestacjonarnych I stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe profil ogólnoakademicki w sesji egzaminacyjnej, spełnianie standardów określonych dla prac dyplomowych, osiąganie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych na poziomie przedmiotów poprzez przegląd prac dyplomowych, prac etapowych, a także dokumentację praktyk zawodowych. Na podstawie wyników monitorowania oraz przeglądu programu studiów formułowane są wnioski w zakresie:

1. zgodności programu z założeniami profilu i koncepcji kształcenia,
2. innowacyjności oferty kształcenia,
3. luk kompetencyjnych pomiędzy kompetencjami nabytymi przez studentów w toku studiów, a kompetencjami wymaganymi przez pracodawców.

W ramach przeglądu programu studiów dokonuje się również oceny: systemu ECTS, wymiaru godzin poszczególnych modułów, sekwencji zajęć i zgodności treści kształcenia z zakładanymi efektami uczenia się, jak i aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w zakresie nauk o bezpieczeństwie. Weryfikuje się i opiniuje zgodność form zajęć, metod dydaktycznych z zakładanymi kierunkowymi i przedmiotowymi efektami uczenia się. Zmiany w programie studiów dokonywane są w wyniku przeglądu programu, z uwzględnieniem opinii kadry akademickiej, studentów, jak i interesariuszy zewnętrznych sygnalizujących potrzebę doskonalenia programu, a także w wyniku zmian przepisów prawnych.

Monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzone jest w sposób systematyczny i stosowanie do zmieniających się potrzeb kształcenia i jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła

powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmujących co najmniej kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiągnięciu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów.

Ocena programu studiów obejmuje – poza wskazanymi wyżej elementami – również metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, w tym stosowane w kształceniu w wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w tym wyniki i stopień osiągnięcia efektów uczenia się nabywanych przez studentów w wyniku kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W pracach nad projektowaniem i przeglądem programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe uczestniczy również, z głosem doradczym, kadra prowadząca badania naukowe w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, która realizuje zajęcia na opiniowanym kierunku, a jednocześnie prowadzi działalność ekspercką i zawodową w obszarze bezpieczeństwa. Ponadto, w procesie projektowania i przeglądu programu studiów, Komisja Programowa uwzględnia również opinie studentów, kadry akademickiej, także w warunkach ich nieobecności na Uczelni spowodowanej czasowym ograniczeniem jej funkcjonowania, i absolwentów oraz krajowe i międzynarodowe wzorce w zakresie danego kierunku studiów, identyfikuje relacji jego zakresu do istniejących już programów w innych uczelniach oraz zainteresowania potencjalnych kandydatów. Opinie te umożliwiają reakcję na zmiany i służą do wprowadzania do programu studiów innowacji dydaktycznych. Innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględnione w procesie projektowania i doskonalenia programu studiów na opiniowanym kierunku studiów.

Program studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe uwzględnia wykorzystanie współczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych tj. specjalistycznego oprogramowania oraz nowoczesnej platformy edukacyjnej do kształcenia zdalnego. Zakłada się, iż sposób realizacji poszczególnych zajęć ma uwzględniać innowacje dydaktyczne i zwiększenie czynnego uczestnictwa studentów w zajęciach wykorzystujących technologie informatyczne i możliwości, jakie dają narzędzia i techniki kształcenia na odległość (nowatorskie podejścia do nauczania z wykorzystaniem np. symulatorów, interaktywnych gier edukacyjnych i suplementarnego oprogramowania, sposób przekazanie i odtwarzanie treści, skoncentrowanie na potrzebach studenta. Przykładowo, w maju 2021 r. Komisja Programowa właściwa dla kierunku bezpieczeństwo narodowe przedłożyła raport z przeglądu programu studiów, uwzględniający przegląd sylabusów z uwzględnieniem wyników weryfikacji efektów uczenia się dokonanych przez kadre dydaktyczną. Ocena merytoryczna i formalna sylabusów uwzględniała m. in.:

- 1) kompletność i zgodność informacji zawartych w kartach zajęć z programem studiów;
- 2) zgodność przedmiotowych efektów uczenia się z efektami kierunkowymi;
- 3) zgodność treści kształcenia z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie;
- 4) dobór metod weryfikacji efektów uczenia się, w tym również z wykorzystaniem narzędzi i techniki kształcenia na odległość.

Ponadto, w czasie wizytacji podkreślono również, że z uwagi na szereg ograniczeń związanych z wystąpieniem pandemii COVID-19 i w ramach monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia dokonano przeglądu metod służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, w tym szczególnie w zakresie umiejętności, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ponadto, z uwagi na specyfikę studentów podejmujących kształcenie na studiach pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe na profilu akademickim (funkcjonariusze Policji, Straży Granicznej i innych

formacji mundurowych), Uczelnia dostrzega potrzebę zapewnienia równego dostępu do nauczania w sytuacji ich nieobecności na zajęciach dydaktycznych z uwagi na konieczność podejmowania obowiązków służbowych w sytuacjach ekstraordynaryjnych. Jednym z praktykowanych rozwiązań jest utrwalanie wykładów (zapis video), które student może odtworzyć w dogodnym czasie.

W doskonaleniu programów studiów uwzględnia się ocenę osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, których monitorowanie odbywa się zgodnie z procedurą P10 – Określenie efektów uczenia się, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się. Podstawą oceny stopnia osiągnięcia zakładanych kierunkowych efektów uczenia się są efekty przedmiotowe zdefiniowane w sylabusach. Weryfikacja i ocena efektów uczenia się prowadzona w ramach WSZJK opiera się m.in. na analizie prac zaliczeniowych/egzaminacyjnych studentów ich zgodności z dyscypliną nauki o bezpieczeństwie, a także z uwzględnieniem zgodność stawianych wymagań ze stopniem kształcenia. Analizie podlegają: sposoby i metody sprawdzania prac etapowych i ich oceny, struktura ocen zaliczeniowych, egzaminacyjnych wystawionych studentom z poszczególnych zajęć. Ponadto, analiza i ocena programu studiów dokonywana jest pod kątem właściwego doboru: treści kształcenia, form zajęć, sposobów weryfikacji efektów, w tym uzyskiwanej wiedzy i umiejętności, a także zasad oceniania studentów do zakładanych efektów uczenia się. Na podstawie wyników dokonanej analizy Komisja Programowa przygotowuje ocenę weryfikacji efektów uczenia się i rekomendacje na kolejny rok akademicki. Komisja Programowa kierunku, na podstawie analizy wyników monitorowania, może rekomendować zmiany w programie i efektach uczenia się oraz sposobach ich osiągnięcia i monitorowania. Weryfikacji podlega stopień osiągnięcia założonych efektów uczenia się dokonywanych na każdym etapie studiów, w tym w procesie dyplomowania. Efekty uzyskane na koniec studiów monitorowane są przez Komisję Programowa, w tym Zespół ds. oceny prac dyplomowych, który dokonuje przeglądu 30% prac dyplomowych złożonych w danym roku akademickim.

Analizie i ocenie podlegają również: wyniki ocen studentów dotyczących wywiązywanie się z obowiązków dydaktycznych nauczycieli akademickich, w tym z obowiązku promotora prac dyplomowych oraz wyniki hospitacji zajęć. Taki stan rzeczy potwierdzają załączone raporty: 1) Ocena jakości pracy opiekunów prac dyplomowych. Kierunek bezpieczeństwo narodowe. Warszawa 2020 zawierający wnioski z badań ankietowych przeprowadzonych wśród absolwentów kierunku (obrona pracy dyplomowej w roku akademickim 2019/2020); 2) Ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy nauczycieli akademickich. Kierunek bezpieczeństwo narodowe. Semestr letni 2020/2021.

Spotkania Komisji Programowej właściwej dla kierunku bezpieczeństwo narodowe, w dobie trwania pandemii poświęcone przeglądowi programu studiów odbywały się z wykorzystaniem narzędzi do komunikacji zdalnej (MS Teams). W ramach przeglądów programu studiów I stopnia sformułowano wnioski i działania doskonalące:

1. na wniosek nauczycieli akademickich:
 - w ramach corocznej aktualizacji treści kształcenia przedmiotów kierunkowych wprowadzono odpowiednie elementy prowadzonych przez kadrę badań naukowych;
 - ujednolicono wymiar godzin dla puli przedmiotów specjalnościowych, uznając za zasadne określenie równoważności wagi każdej specjalności w programie studiów. Ustalono również wymiar godzin poszczególnych przedmiotów specjalnościowych i przypisaną im liczbę punktów ECTS;
 - zwiększono udział zajęć kształtujących umiejętności badawcze - w celu pogłębienia umiejętności umożliwiających przygotowanie do prowadzenia badań zwiększono liczbę godzin ćwiczeniowych lub dokonano zmiany formy niektórych zajęć;

- w naborze na rok akademicki 2021/2022 uwzględniono w programie studiów I stopnia *Praktyki dyplomowe*;
- 2. na wniosek nauczycieli akademickich i studentów:
 1. nastąpiło wprowadzenie na studiach I stopnia przedmiotu *Etyka społeczna* w miejsce zajęć *Etyka*, tym samym umożliwiając studentom zapoznanie się z problematyką etyki w życiu zawodowym i społecznym oraz ukazanie problemów odpowiedzialności zarówno odnoszącej się do pełnionego zawodu, jak i towarzyszących jemu dylematom etycznym.
 2. na wniosek studentów, nauczycieli akademickich oraz pracodawców:
 - do programu studiów dodano dwa przedmioty: „Podstawy systemu zwalczania zagrożeń terrorystycznych” oraz „Bezpieczeństwo ekologiczne”,

natomiast na studiach drugiego stopnia:

1. do programu studiów do grupy przedmiotów kierunkowych wprowadzono przedmiot: *Migracja w polityce bezpieczeństwa państwa i UE*;
2. na specjalności „Zarządzanie bezpieczeństwem państwa w stanach nadzwyczajnych” w miejsce przedmiotu *Komunikacja w zarządzaniu kryzysowym* wprowadzono przedmiot *Przywództwo w sytuacjach kryzysowych* oraz wprowadzono przedmiot *Siły zbrojne w sytuacjach nadzwyczajnych*;
3. na specjalności „Bezpieczeństwo państwa” w miejsce przedmiotu *Terroryzm a bezpieczeństwo narodowe* wprowadzono przedmiot *Antyterroryzm w systemie bezpieczeństwa RP* oraz dodano przedmioty *Koncepcja bezpieczeństwa narodowego w Unii Europejskiej*.

Wprowadzone zmiany dostosowują ofertę przedmiotów specjalnościowych, treści kształcenia do aktualnych problemów występujących w bezpieczeństwie państwa w perspektywie Unii Europejskiej jednocześnie znajdujących się w centrum dyskusji zarówno naukowej jak i dyskusji społecznej i wymagających systemowych globalnych rozwiązań.

Z przeglądem programu zintegrowany jest przegląd sylabusów, który uwzględnia ocenę zawartych w nich informacji: treści kształcenia każdego modułu, w tym ich aktualność i spójność z efektami uczenia się, aktualizację zalecanej literatury, wskazywanych metod dydaktycznych, wymiaru zajęć i przypisanych punktów ECTS, zasad oceniania studentów, sposobów weryfikacji efektów przedmiotowych i trafności ich doboru, warunków zaliczenia zajęć oraz struktury nakładu pracy studenta z uwzględnieniem zajęć zorganizowanych i pracy własnej. Zalecenia dotyczące zmian w sylabusach formułowane przez Komisję były do roku akademickiego 2018/2019 przekazywane, po zatwierdzeniu przez Radę Wydziału, a od roku akademickiego 2019/2020 przez Senat Uczelni, do realizacji Kierownikom Katedr oraz koordynatorom modułów przedmiotów. W przypadku zmian w programie studiów Komisja zaleca opracowanie sylabusów dla nowo wprowadzanych modułów. Komisja Programowa przedkłada wyniki pracy i wypracowane rekomendacje Dziekanowi, a Dziekan Senatowi.

Na kierunku bezpieczeństwo narodowe przeprowadzane są oceny weryfikacji efektów uczenia się, struktury ocen z sesji egzaminacyjnych, ocena wyników procesu ankietyzacji. W ramach systematycznego monitorowania wyników sesji egzaminacyjnych identyfikowane są zajęcia, w których studenci uzyskują najniższe oceny. W załączonych raportach pn. Analiza struktury ocen – semestr zimowy i letni roku akademickiego 2020/2021 wskazano, że zajęcia, w ramach których studenci otrzymali słabsze oceny należą: ćwiczenia z *Międzynarodowych stosunków wojskowych* oraz wykład z *Międzynarodowych stosunków politycznych* (oba w semestrze 4 studiów niestacjonarnych).

Ponadto, w ramach badania jakości zajęć prowadzonych zdalnie (ocena nauczycieli akademickich w zakresie wypełniania obowiązków związanych z kształceniem) w semestrze letnim 2020/2021, przy

okazji oceny konkretnych przedmiotów i osób je prowadzących pojawiło się wiele głosów opowiadających się za utrzymaniem wykładów w formie zdalnej. W związku z powyższym, w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, przewidziano wprowadzenie takiej możliwości i zastosowanie w tym celu posiadanej infrastruktury edukacyjnej. W wyniku tych analiz podjęto działania wspomagające uczenie się studentów, np. poprzez wprowadzenie fakultatywnych bezpłatnych kursów dla studentów Społecznej Akademii Nauk, w tym kierunku bezpieczeństwo narodowe. Ponadto, oferowane są zajęcia językowe (język polski) dla studentów z zagranicy, a także inne „zajęcia wyrównawcze”, w tym w szczególności dla studentów początkowych semestrów, którzy rozpoczynają studia w SAN w Łodzi. Takie rozwiązania uznać należy za dobrą praktykę sprzyjającą wyrównywaniu szans i osiągnięciu wskazanych w programach studiów efektów uczenia się.

Procedury WSZJK uwzględniają również wykorzystanie wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia w doskonaleniu programu. Każdorazowo po wizytacji PKA, Przewodniczący Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia lub inna wyznaczona przez niego osoba przedstawia sprawozdanie oraz wnioski na spotkaniach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Komisji Programowej Kształcenia (co potwierdzają załączone sprawozdania z posiedzenia Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia SAN w Łodzi, które odbyły się w dniach 15.09.2020 r. i 15.09.2021 r.). Na podstawie analizy tych sprawozdań Komisje proponują wspólnie przygotowanie programu dla działań doskonalących. Wnioski z oceny programowej omawiane są także na poziomie Uczelni na dorocznej „czerwcowej” konferencji dydaktycznej, w której bierze udział kadra akademicka i studenci. Działania doskonalące są rekomendowane na podstawie wyników monitorowania procesu kształcenia, w tym: weryfikacji efektów uczenia się dokonywanej przez kadre akademicką, pozyskiwania opinii studentów, pracodawców i absolwentów, przeglądu programu studiów oraz ocen zewnętrznych Polskiej Komisji Akredytacyjnej. W doskonaleniu programu studiów kierunku bezpieczeństwo narodowe wykorzystano uwagi Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczące procesu dyplomowania dotyczące m.in. uwzględnienia w ocenie poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej oraz zasadności ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programów studiów zostały formalnie przyjęte i są stosowane przez Senat SAN w Łodzi. Prowadzone są systematyczne oceny programów studiów realizowanych na Uczelni, w tym na studiach I na kierunku bezpieczeństwo narodowe o profilu ogólnoakademickim, które bazują na wynikach analizy danych i informacji przekazywanych zarówno przez studentów, kadre naukową i dydaktyczną, jak i interesariuszy zewnętrznych.

Jakość kształcenia na studiach na kierunku bezpieczeństwo narodowe o profilu ogólnoakademickim podlega cyklicznym ocenom, a jej wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w celu doskonalenia jakości kształcenia. Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programu studiów, jak również w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

WSZJK obowiązujący w SAN w Łodzi wydaje się być kompleksowym i systemowym rozwiązaniem gwarantującym wysoką jakość kształcenia i osiągnięcia wskazanych w programie studiów efektów uczenia się.

Zalecenia

Brak

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

Brak

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Nie dotyczy

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego

Członkowie zespołu oceniającego, w dniu 15 lutego 2022 r., złożyli oświadczenia w następującym brzemieniu:

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, iż nie pozostaję w żadnych zależnościach natury organizacyjnej, prawnej lub osobistej z jednostką prowadzącą oceniany kierunek, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do bezstronności formułowanych opinii i ocen w odniesieniu do ocenianego kierunku. Ponadto oświadczam, iż znane mi są przepisy Kodeksu Etyki, w zakresie wykonywanych zadań na rzecz Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

.....
(data, podpis)

Polska
Komisja
Akredytacyjna

